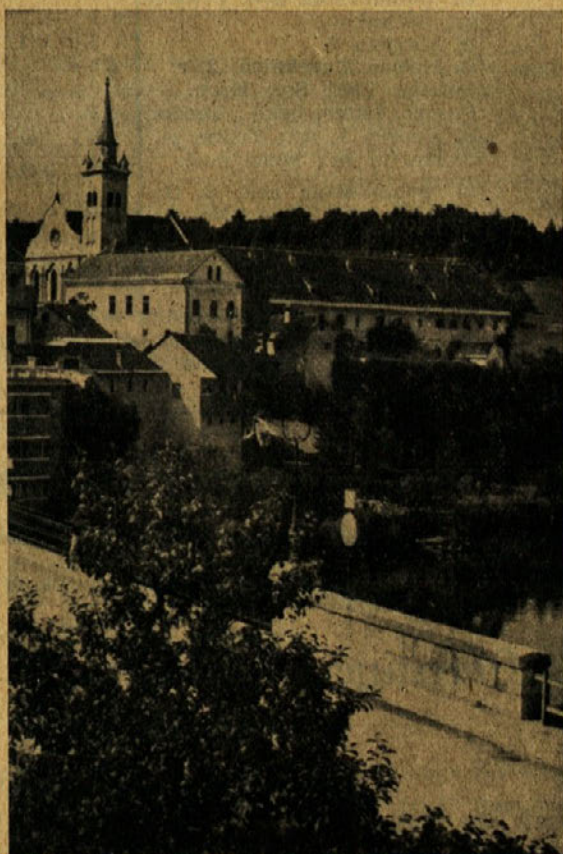




Cvetje

z vrtov
SV. FRANČIŠKA



Letnik LVI
November 1939
Štev. 11

Vsebinska II. številka.: Naslovna slika: Frančiškanski samostan Novo mesto. Vrni svetu svoj božji mir 321. — Molče trobentajo 322. — Kristjan in narod 323. — Na dveh znamenitih grobovih... 326. — Gospodovi dnevi v novembru 328. — VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani 330. — Gregorijanske maše 332. — Frančiškanski apostolat 335. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 337. — Naš novi svetnik sv. Salvator iz Horte 338. — Frančiškova mladina 339. — Življenje kapucinskega br. Jurija 341. — Tretjeredna tiskarna na Rocnem 343. — Serafinski vsi sveti 344. — Ob 100 letnici rojstva ustanoviteljice FMM m. Marije od Trpljenja 345. — Razgled po svetu 347. — Pax et bonum! 350. — In naj molijo za mrtve... 352.

Celeletna naročnina »Cvetja« za leto 1939

Za Jugoslavijo 15 din; za Italijo 10 lir; za Nemčijo 1.50 m.; za Ameriko 1 dol.; za druge države protivrednost 24 din. — Posamezna številka 2 din. — Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja Franč. prov. sv. Križa. — Zastopnik p. Teodor Tavčar, O. F. M. prov. prokurator. — Urednik: p. Odilo Hajnšek, O. F. M. Uredništvo in Upravništvo »Cvetja« Ljubljana, Frančiškanski samostan. številka ček. računa za Jugoslavijo: 11,495.

Natisnila frančiškanska tiskarna, Rocno, p. št. Vid nad Ljubljano (P. B. Markelj)

Rimsko serafinski koledar za leto 1939

N o v e m b e r

1 S	VO. PO.	Praznik vseh svetnikov.	16 Č	PO.	S. Neža As. 2. r.; Gertruda.
2 Č	PO.	Spomin vseh vernih mrtvih	17 P	Čm.	B. Salomea in Ivana 2-3. r.
3 P	Čm.	B. Rajnerij 1. r.	18 S		Posveč. bazil. s. Petra in P.
4 S		S. Karol Bor. šk.; Vital.	19 N	VO. PO.	25. pobinkoštna ned. S. Elizabeta Ogr., zavet. 3. r.
5 N		23. pobinkoštna ned. Praznik sv. Ostanokov.	20 P		S. Feliks Val. sp.
6 P	Čm.	B. Marjeta 2. r.	21 T	VO.	Darovanje B. Dev. Mar.
7 T	Čm.	B. Helena Enselmina, 2. r.	22 S		S. Cecilija d. in muč.
8 S		Osmina Vseh Sv.; Kron.	23 Č		S. Klemen I. pap.
9 Č		Posveč. Later. bazil.; Teodor.	24 P		S. Janez od Križa, c. uč.
10 P		S. Andrej A. sp.; Trifon m.	25 S	VO.	S. Katarina dev. in muč.
11 S		S. Martin šk.; Mena muč.	26 N	PO.	26. pobinkoštna ned. S. Leonard Port. 1. r.; Silvester.
12 N		24. pobinkoštna ned. B. Gabriel in Jan. 1-3. r.; Mar.	27 P		B. Bernardin in Humil 1. r.
13 P	PO.	S. Didak 1. r.	28 T	PO.	S. Jakob Mar. 1. r.
14 T	PO.	S. Jozafat Kunc. muč. in šk.	29 S	PO.	Vsi svetniki serafinskega r.
15 S		S. Albert Vel. šk. in c. uč.	30 Č		S. Andrej ap.

Razlaga kratic:

VO. — vesoljna odveza. PO. — popolni odpustek. Čm. — črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

r. z. z neom. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

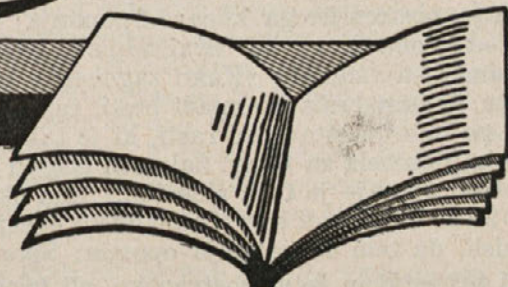
Obrestuje hranilne vloge najugodnejše

*

Nove in stare vloge, ki so v celoti

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi 5%

CVETJE



Letnik LVI
Ljubljana

1939-XI.
November

P. KRIZOSTOM:

Vrni svetu svoj božji mir!



*Ob uri nevihte besneče,
ob uri pogube grozeče —
reši svoje ovce,
ki zbegane k tebi hité!*

*Jagnje božje,
ki za nas prelilo si kri,
Jagnje božje,
ti nas nesreče grozeče otmi!*

*Svoj blagoslov na nas razgrni,
da zjasné se oblaki črni,
da nam sonce miru zasije
in naše grenke solzé popije.*

*Vem, da smo hudo grešili
in tvoje božje Srce žalili.
Vem, da greh v obraz nas bije,
da bičajo nas lastne hudobije.*

*Vem ... pa zaradi nedolžnih otrok
uteši naš bridki jok.*

*Radi svetnikov nas otmi,
ki zate prelili so svojo kri.*

*Otmi nas radi ljubezni svoje,
ustavi strašne krvave boje,
Jagnje božje — dobri naš Pastir,
vrni svetu svoj božji mir!*

Molče trobentajo

Ta mesec, zlasti njegova prva dva dneva, bodo naša pokopališča oživela. Seveda samo na površju. Cele procesije se bodo vile med grobovi, kot bi pomlad dahnila vanje. A vse to ne bo preglasovalo molčečih trobentačev in njihovega pretresljivega klica: »Spominjaj se smrti!«

Ko boš romal od groba do groba, bral napise, gledal slike, se boš zgrozil in nehote zamišljen vzdihnil: »Kako zagonetna žanjica je vendar smrt!« Glej, beri, tu je zamahnila po mladi brsti, tam po komaj razpihnjenem cvetu, ondi po dobro zastavljeni rasti, ki je tako lepo kazala. Saj polovica te setve še ni dozorela za žetev. Žalosten pogled na njivo, katere bujno rast in bohotno cvetenje je toča sklestila. Taka skleščena njiva je vsaka božja njiva. Zato, če si tudi še v pomladnem cvetju ali v zgodnje-poletni rasti, ne misli, da tebi še ne velja opomin: Spominjaj se smrti!

Sicer je pa pri tej setvi in žetvi postransko, ali telesno zrelo ali nezrelo. Glavno je, če je setev duhovno zrela. Tega pa ne pove noben nagrobnik, nobena mrtvaška knjiga. Nasplošno le to lahko rečemo, da je speča armada vsake božje njive glede duhovne dozorelosti za žetev še bolj pisana, kot glede telesne. Zlatih klasov klenega zrnja, kar naravnost za v rajske shrambe, je sorazmeroma zelo malo. Tako ni bilo niti vse svetniško klasje, kaj šele drugo.

Učni in pobožni P. Weiss piše nekje, da je tostransko življenje le kratek uvod v knjigo večnega življenja. Kajpada za ta uvod ni moč nobenega drugega naprositi. Vsak ga mora sam pisati. In kakršen je uvod, taka je knjiga večnosti. O, kako so ti uvodi različni. Lahko rečemo, da dva nista enaka. Najmanj je takih, ki bi docela odgovarjali zlati knjigi blažene večnosti. Vsi drugi so potrebni poprave, večje ali manjše.

Tu je eden, ki se mu pozna radirka. Sproti je popravljajl pogrške, ko je svoj uvod pisal. Morda pa je nazadnje, ko ga je končal, eno ali drugo prezrl, ker ga je površno prebral. A to bo v vicah kmalu popravljeno. Drugi ga je sproti slabo popravljajl, nazadnje pa ni bilo več časa, da bi ga temeljito predelal. Ta ga bo moral pač dalj časa v vicah piliti. Koliko je pa takih, ki so pisali svoj uvod, kot bi ga pisali v kake »sanjske bukve«, ali v kako razposajeno burko, ali v kak umazan roman, ali v kako protiversko knjigo. Šele ko jim je začela smrt za vrat lesti, so se spomnili, čemu bi morali živeti. Skesano so prečrtali ta uvod. Radi bi bili začeli pisati novega, čisto drugačnega, a je smrt prehitro napravila piko. Ti bodo morali seveda v vicah še dalje novega pisati. O onih, ki so pri takem zgrešenem uvodu ostali preko smrti, sploh ne govorim.

Kaj nam molče govori ta pisana armada, speča na božjih njivah? »Bratje in sestre«, nam zamolklo doni iz grobov vsevprek, »res je, zemsko življenje je le kratek uvod v večno življenje. Ko bi se bili mi tega tako živo zavedali, kot se zdaj zavedamo, o kako vse drugače bi ga bili pisali. Vsaka njegova črka bi bila premišljena in pretehtana, preden bi bila zapisana. A ker se tega nismo zavedali, kot bi se morali, ga moramo zdaj popravljati in piliti. O, verjemite nam, grenkost smrti je sladkost v primeri z našo grenko zavestjo, da bi že lahko Boga gledali, a se nam skriva, dokler svojega uvoda ne dovršimo. Bodite vi modrejši od nas. Pišite in pilite svoj uvod v knjigo večnosti s tisto skrbjo in vestnostjo, da se vam bo, ko bo smrt dostavila piko, knjiga blažene večnosti takoj odprla!«

A čujte še en glas teh molčečih trobentačev. »Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj vi naši prijatelji, ker roka Gospodova nas je zadela! Pomagajte nam, da bo naš uvod v knjigo našega blaženega življenja v Bogu, po katerem tako drhtimo, prej gotov. Vam bogati studenci vsakovrstnih milosti, ki nam jih lahko naklonite, še teko. Nam, katerih zemsko romanje se je izteklo, so usahnili. Ne izprašujte nam vesti, zakaj za časa svojega zemskega romanja nismo bolj pridno zajemali iz njih. Saj svojo zmoto bolje spoznavamo, kot vi in jo globlje obžalujemo, kot vi, ki se tudi še vse premalo okoriščate s temi božjimi zakladi. Hvala vam sicer za vaše cvetje. Dokaz nam je, da še niste pozabili na nas. Toda cvetje bodi dokaz vaše ljubezni do nas, ki izvira iz krvi. Mi pa potrebujemo pred vsem dokazov one ljubezni, ki izvira iz duha. In ta ljubezen moli za svoje drage rajne, jim naklanja odpustke, posebno pa sadove božje oltarske žrtve. Dokazov te ljubezni vas prosimo.« Bomo li preslišali te njihove mile klice?

Naša skupna mati sv. cerkev čuje te klice svojih trpečih otrok. Za njih spomin je vsakemu duhovniku dovolila tri sv. maše. Pač najizdatnejša pomoč. Poleg tega je odprla od Vseh svetih opoldan do Vernih duš opolnoči bogat vir porciunkulskih odpustkov samo za verne duše. Toda mnogi ta dva dneva s svežim cvetjem v roki romajo na grobove svojih dragih. Preslišijo, kaj jim ti molče trobentajo: »Stokrat ljubše bi nam bilo, ko bi bili vi ta dva dneva, ki smo jih tako težko pričakovali, doma ostali in v domači cerkvi odpustke nabirali za nas!«

Cerkev je v svoji božansko-človeški uvidevnosti tudi s tem računala. Da bi ljudem omogočila dokaz obojne ljubezni do rajnih, ljubezni krvi in ljubezni duha, je šla še dalje. Dne 2. jan. 1939. je dovolila, da lahko vsak, če mu bolje kaže, te porciunkulske odpustke prestavi na sledečo nedeljo, tako da se začno v soboto opoldne in končajo v nedeljo opolnoči. Od svoje duhovne matere Cerkve se učimo prave ljubezni do svojih bratov in sestra. Potem nam bodo prav tako molče trobentali: »Hvala vam tisočera za vse vaše duhovne dobrote. Obljubljamo vam, da ko pride-mo v kraljestvo ljubezni, vam bomo vse z obrestmi povrnili!«

FRANCE TERSEGLAV:

Kristjan in narod

(Nadaljevanje.)

Povedali smo, da je Bog zemljo ustvaril kot raj, v katerem naj bi se človek, ki mu je Bog vtisnil svojo podobo, bolj in bolj izpopolnjeval kot bitje, ki svobodno dela dobro in mu je vse življenje samo le poveličevanje božje vsemogčnosti in neskončne dobrote. Ker pa sta se naša prastarša, hoteč se povzdigniti nad Boga, dala zapeljati od hudobnega angela v greh, se je zemlja za kazen izpremenila v dolino solz, človekovo življenje pa je postalo trpljenje, v katerem si mora služiti kruh, se boriti za svoj obstoj in iskati pot nazaj k Bogu po velikih in hudih izkušnjavah ter borbah s svojo izkvarjeno naravo in slabostjo. Toda božja ljubezen je bila tako velika, da je bil Bog že od vekomaj sklenil da padlega človeka izveliča po svojem lastnem Sinu, ki je po neskončni vrednosti svoje žrtve na križu zaslužil človeku novo nadprirodno življenje v neizčrpnem izobilju božje milosti. To naše novo nadprirodno življenje, po katerem se moremo zdaj povzdigniti še višje, kakor bi se bila mogla naša prastarša,

pa sloni na vseh tistih dobrih osobinah naše prirode, ki so po grehu ostale nedotaknjene, namreč na našem razumu, ki po grehu ni bil izničen, ampak le zatemnjen, na naših dobrih čustvenih stremljenjih in težnjah ter na naši volji, ki jo je gréh oslabil, ni je pa pokvaril docela. Naša priroda, pa vse ustvarjene reči okoli nas, so zaradi padca naših prastaršev tudi padle, pogreznile pa se niso v brezno popolnoma, ampak so v svojem jedru ostale dobre, in mi imamo kot kristjani dolžnost, da vse te od Boga ustvarjene reči na zemlji kot velike dobrine in vrednote prav rabi-
mo, se jih veselimo in se jih poslužujemo v svoje izveličanje in v telesni ter dušni blagor drugih. Med temi dobrinami našega zemskega življenja pa je največja naš narod, je največ vredna naša domovina.

Že zadnjič smo dejali, da si v tem oziru moremo vzeti za zgled prav našega očeta svetega Frančiška, ki je bil poln globoke in nežne ljubezni do svoje domovine, do svojega rodu in do svojega materinega jezika, v katerem je spesnil svoje čudovite pesmi Bogu in njegovemu stvarstvu v čast. Toda sveti Frančišek sam si je tudi, kar se domoljubja tiče, vzel za vzor božjega Sina samega, saj vemo, kako goreče je Jezus Kristus ljubil narod, iz katerega se je po svoji človeški narodi rodil, kako je hotel najprej odrešiti ravno njega in kako se je obrnil do poganov šele in zato, ker so ga njegovi lastni rojaki zavrgli, tako, da se je bridko zjokal nad svojo domovino in njeno prestolico. Kako neizmerno je naš Izveličar ljubil vsako ustvarjeno bitje, od otroške duše do zlatega žita in belih lilij na polju ter ptic pod nebom, vemo iz njegovih prilik in pogovorov. Ni torej krščansko, ampak popolnoma proti božjim zapovedim, proti duhu Kristusovega evangelija in proti zadržanju naše matere svete Cerkve, če kdo meni in uči, da božje stvarstvo ni nič vredno, da je v greh in temo kar pogreznjeno, da ga je greh uživati, četudi samo v izvestni meri, in da je treba zemeljske stvari prezirati ali jih celo sovražiti, kakor da bi bilo to nujno potrebno, če hočemo biti pravi otroci božji, otroci luči in dediči nebes. O kako strašna zмотa je to, ki jo je Cerkev vedno pobijala in jo končno tudi zatrla, čeprav še danes nahajamo tu in tam sledove tega krivoverstva, ki so ga zanesli k nam ob zatonu srednjega veka bičevavci in štiftarji, za njimi v 16. stoletju protestanti, v 18. stoletju pa protestantstvu sorodni janzenizem. Bog sam neizmerno ceni svoje stvarstvo, drugače ga ne bi bil iz svoje brezmejne ljubezni ustvaril, dasi je v primeri z Bogom tako majhno, šibko in nepopolno, vendar pa je vkljub človekovemu grehu ohranilo v sebi globoko vtisnjeno podobo svojega Stvarnika, ki nam veli, da se del njegovih rok veselimo, jih cenimo in uživamo, da le ne prekoračimo mej, ki jih radi božjih stvari stavlja sam Bog, to je, da jih s spoštovanjem in vedno z ozirom na naš končni večni namen in v prid svojemu polnemu izveličanju negujemo in ljubimo ter v svoj prid obračamo.

To velja tudi za narod, čigar člani smo in ki je od vseh zemskih stvari najbolj vreden, da ga spoštujemo, ljubimo in se zanj žrtvujemo. Pa ne samo vreden je tega, marveč nam je prav za p o v e d a n o ljubiti ga, se zanj prizadevati in zanj tudi največje žrtve doprinašati, kakor nam je zapovedano ljubiti Boga, nebesa in vse dobre in svete reči, ki nas do našega dušnega izveličanja vodijo. Kaj je narod? To se da težko povedati, celo nemogoče je v njega najskrivnejšem bistvu narod opredeliti, on je končno skrivnost, kakor so skrivnost vse največje, najvažnejše in najsve-
tejše stvari, toda približno se da določiti, kaj pod besedo narod mislimo in čutimo. Narod, to je kri, ki v nas polje in smo jo enako iz rodu v rod po svojih očetih in materah podedovali ter jo predali svojim otrokom;

narod, to je naša nprav, način mišljenja in gledanja, naš značaj, ki se v vseh, kateri smo ene krvi, kaže in ohranja iz stoletja v stoletje, bistveno neizpremenjen; narod, to je jezik, ki ga govorimo in v njem povemo svoje misli, svoja čustva in svoje podvige, tako, kakor enako ne more noben drug narod; ki v njem slavimo Boga in ga molimo, kakor bi ga v drugem jeziku tako goreče in prisrčno ne mogli; nprav, to je tudi naša zemlja in vse njene snovi ter plodovi, iz katerih je in se hrani naše telo in naša kri — tista zemlja, ki jo spominja duhovnik, ko pravi nad našimi zemskimi ostanki, ko nas pokopuje: Iz prsti si ga naredil« — iz tiste prsti našega telesa, ki bo enkrat od Boga k večnemu življenju zbudena! Kakor je Bogu ljub vsak od nas, tako mu je ljub ves naš narod, čigar bistveni in neobhodni deli smo; po božji volji smo rojeni ne kot deli vsega človeštva, ampak vsak od nas kot del svojega naroda; Bog je hotel, da smo iz tega naroda izšli in v njem ustvarjamo dobra dela, ki ne koristijo za zemljo in za nebesa samo nam, kot posameznim osebam, marveč so v prid vsemu našemu narodu, da bi se iz njega porajali čezdalje boljši in vrednejši sinovi Bogu v slavo. Ljubezen do lastne krvi in rodu, do naše zemlje in njenih proizvodov, do narodnega jezika in omike je izpolnjevanje božje volje, je tudi sredstvo k našemu izveličanju, ker čim popolnejši, omikanejši in npravstveno popolnejši ter telesno krepkejši je narod, tem lažje bo gojil tudi vse nadprirodne čednosti in tem zdravejši bo vsak njegov član na duhu, duši in telesu, ki je tempelj svetega Duha, da bo na takih tleh krepko rastla božja milost, vcepljena na plemenito prirodu. Zakaj pa je Bog zapovedal ljubiti očeta in mater? Zato, ker je s tem povedal svojo sveto voljo, da se naša ljubezen in naše spoštovanje na prirodnem področju raztezaj pred vsem na one, ki so nam posredovali naravne podlage našega življenja, to je po očetu in materi prirodu naših dedov in pradedov, našo narodno nprav in osobine, našo narodnost z eno besedo — in ker je zapoved ljubezni in spoštovanja ena največjih in najsvetejših zapovedi božjih, zato je sveta ljubezen do lastnega naroda, do njega običajej in miselnosti, do njegovega jezika in kulture, v kateri se izživlja in izdejstvuje, kot narod božji, kot krščanski in katoliški narod!

In kar velja za narod, velja obenem za zemljo, za življenjski prostor, na katerem narod živi, od katerega se hrani ga obdeluje ter lepša, za dom in grunt, za naše vasi in mesta, ki nosijo pečat našega truda, našega ustvarjalnega dela in našega narodnega značaja ter napredka. Vse to moramo z globoko hvaležnostjo do Stvarnika spoštovati kot njegovo in nam darovano, se okleniti svojega rodu, doma in dežele z vsemi silami svoje duše, si prizadevati, da bo naš narod boljši in boljši, naši domovi svetlejši, zdravejši in lepši, naša zemlja čedalje bolj rodovitna, naša obrt čedalje bolj cvetoča, narodovi delovni stanovi pa da bodo živeli človeka vredno življenje, vsi pa da bodo povezani po pravičnosti v občestvo trdne medsebojne ljubezni in sloge v Kristusovem duhu. Tega vsega se smemo, pravzaprav moramo veseliti in vse te dobrine uživati, seveda v skladu z božjimi in cerkvenimi zapovedmi, ker le v teh mejah je naše veselje pristno, pravo in čisto ter neskaljeno, kakor je tako lepo zapel naš svetniški Anton Martin Slomšek. In če zraven molimo, se zaradi Boga žrtvujemo, svoje strasti s samozatajevanjem držimo v pravih mejah, da bi nam koristile tudi za naše izveličanje, da bi nas ne pehale v temo, zmedo in prevaro greha, ampak nas dvigale v višine ljubezni, ali ni to življenje, kakor ga sam Bog želi in hoče, življenje, v katerem sta naša priroda in naše nadnaravno življenje v Kristusovi milosti v najlepšem skladu, življenje, v katerem si razum in srce podajata roko? In zato smemo smelo reči: ni

dober katoličan, ni dober član svete Cerkve, kdor bi trgal prirodne dobrine od nadnaravnih vrednot in bi ene omalovaževal in preziral ter se ne briga za »take nizke ali nižje stvari«, kakor so narod, domovina, zemlja, otroka božjega dostojno življenje itd. — ne! — to ni dober kristjan in tudi sveta Cerkev ne more imeti za svojega dobrega otroka tistega, ki bi svoj narod smatral za nekaj nevažnega, za nekaj slučajnega in za dobro ter krščansko življenje brezpomembnega in bi zato tudi ne cenil svojega materinega jezika in omike svojega naroda ter njegove miselnosti in meni, da ga sme prezirati, zatajiti in zavreči. Ne! Kakor bi bil nekrščanski tisti, ki bi zaničeval mater svojo in očeta svojega, tako čisto gotovo ni Kristusov in njegove Cerkve, kdor zavestno zavrže svoj rod in svoj jezik in dušo svojega naroda, katero nam je Bog dal, da po njej Njega častimo tako globoko in pristrčno, kakor ga le v svojem jeziku in v svojem rodnem duhu moremo! Če pa je kdo iz sebičnih razlogov, ne da bi se zavedal, da je to greh zoper Boga, svoj narod zatajil, ta sedi v smrti senci in naša dolžnost je, da ljudstvo podučujemo, da je narod zatajiti greh in sicer hud greh, kar je proti tistemu prirodnemu npravstvenemu redu, ki ga je Bog sam ustvaril in hoče, da ga varujemo.

Prihodnjič končne besede.

P. SALEZIJ:

Na dveh znamenitih grobovih . . .

Na dveh znamenitih grobovih sem bil v Franciji. Oba sta na drugem, slavnejšem kraju, kakor sta bila spočetka.

Prvi grob je v samem glavnem mestu, v Parizu, v veliki zgradbi. Telesni ostanki te znamenite osebnosti počivajo v čudovitem okroglem prostoru, v zaprti mogočni krsti. Ob stenah grobišča so postavljene v skupinah zmagovalne zastave, ki pričajo, da je veliki pokojnik bil genialen vojskovodja. Ob straneh krste vise štirje lovorjevi vencji, en velik pa je vdolben v tla naokoli. Strme stopajo obiskovalci semkaj ter občudujejo zadnje bivališče — največjega Francoza, cesarja Napoleona I.

Bil sem še na drugem znamenitem grobu na Francoskem. Ta grob je prirejen v stranski kapeli samostanske cerkve v prijaznem mestu v Normandiji, v dragoceni stekleni krsti. Pred njim na tleh je vedno polno svežih in dehtečih cvetlic, na stenah so razvrščena odlikovanja vojakov, ob stebrih pa vise zastave raznih svetovnih narodov, z vdanimi izjavami in priporočili. Vsa ta priporočila in vdane izjave ne veljajo kakemu mogočnemu vojskovodji ali celo kakemu slavnemu papežu, ampak skromni redovnici, ki je bila vse svoje življenje zaprta med samostanske zidove in bi po sodbi posvetnih ljudi ne mogla storiti nič takega, za kar bi jo slavil svet. Bila je to mlada in slabotna karmeličanka, Mala Terezija, ki bi ji bilo danes 66 let. Pred 42 leti je v Gospodu zaspala, tamkaj v Lisieux, sedaj pa jo že 14 let častimo na oltarjih. Oh, ko bi slutili, kako toploto in pristrčnost čuti človek na njenem grobu!

Ves drugačen je ta vtis, kakor oni, ki ga ima človek na Napoleonom grobu. Tamkaj nekako s hladom v srcu občuduje svetno veličino, obenem pa sprejema z zadovoljstvom na znanje, da je nemirni Napoleonov duh, ki je prizadejal evropskim narodom toliko gorja, vendar enkrat vklenjen. Tukaj, na grobu Male Terezije, pa nas dviga kvišku poveličana krepost in dušna veličina ter nas napolnjuje s sladko, nedopo-

vedljivo, v resnici nebeško tolažbo. Zato tako radi prihajajo semkaj verniki od vseh strani sveta in se čutijo blažene tam, kjer je duhovnost in plemenitost v tako visoki meri doživela zmago in poveličanje.

Za katerega izmed obeh se boste odločili? Ali za glasnico dušne veličine, onostranosti in nadzemskih idealov, ali za glasnika svetne veličine tostranosti in minljivih zemskih idealov? Da, minljivih zemskih idealov. Saj vemo, kako se je n. pr. vsa Napoleonova, z nasiljem in krivicami pridobljena slava, v nekaj letih zrušila. Nič ne de, če ga po smrti še vseeno častijo in če bi ga častili stoletja in tisočletja, magari do samega sodnega dne, bo vendar tedaj z njegovo svetno slavo pri kraju. Edino, kar velja še naprej vso večnost, je dušna veličina in z ozirom na njo bo na boljšem neznamenita in bolehnata Terezija iz Lizzeja, kakor veliki cesar Napoleon I. Zato se bodo otroci luči, ki imajo količkaj dalekovidni pogled, raje odločili zanjo, kakor za kako svetno veličino. Gospod Bog jo je kakor nalašč zbudil v naših materialističnih časih, sredi posvetne in zlaizirane Francije, da bi bila glasnica nadzemskih idealov, glasnica pozabljene in zanemarjene človeške duše.

Dušno veličino lahko vsakdo doseže, če ima zadostno mero dobre volje, vztrajnosti in energije. Zato tako lepo povdarja ameriški pisatelj Father Delaney v svoji knjigi *The married Saints* (Poročeni svetniki), da je svetost ali dušna veličina nekaj takega, kar lahko vsakdo doseže. Vsakdo namreč lahko prakticira ljubezen do Boga, ki ga bo naredila vsestransko usvršenega, v visoki, da junaški meri, če le hoče. Ne more biti vsakdo n. pr. iznajditelj, kakor Edison, če nima za to naravnih zmožnosti, ne more biti prvak v tej ali oni panogi športa, ne more postati znamenita filmska zvezda, ne svetovno znani pesnik itd. Zato pa se potrudimo za dušno usvršenost, zlasti še radi tega, ker nam je Mala Terezija tako poenostavila to velikopotezno in samo po sebi ne lahko delo. Njena mala pot zaupanja in ljubezni premosti vse še tako velike težave. Nad vse pa je dobrodošla vsem tistim, ki se jih kmalu po spreobrnitvi loti malodušnost, ko vidijo, kakor skozi povečalno steklo, množico svojih napak ter se naveličani zopet vržejo v naročje svetnim vabam. Kdor prav razume Terezikino malo pot, tisti bo kljub začetnim oviram vztrajal ter se z vso zaupljivostjo in ljubeznijo posvetil izoblikovanju svoje duševnosti in svojega značaja.

O mali poti Terezikini se lahko poučimo, kjerkoli hočemo. Ne zanemarimo tega sto-iti. Da bomo še raje posvetili vse svoje zmožnosti svoji lastni posvetitvi; pomislimo, da nas bo edino ta vaja osrečila in nam prinesla toliko iskani in zaželjeni notranji mir. Posvetni ljudje ga iščejo v uživanju in pohlepu po svetnih dobrinah ali v slavi, pa ga ne najdejo za stalno. Zato je bridko tožil n. pr. veliki nemški pesnik Goethe, da je v vsem svojem življenju imel kvečjemu par srečnih dni, dasi je drugače užival mamila življenja, da malokateri tako in je bil slavljen, da zopet malokateri tako. To uganko, zakaj nas svet ne zadovolji, je za zmirom rešil veliki sv. Avguštin, ko je dejal: Nemirno je naše srce, dokler ne počiva v Bogu. Kdo pa počiva bolj v Bogu, kakor tisti, ki se mu popolnoma preda z vsemi svojimi zmožnostmi in talenti, ki povsod išče le božje slave in izpolnitve volje božje! Ker počiva ves v božjih rokah, ga nič ne vznemirja ter se lahko popolnoma posveti svoji notranji usvršenosti. Vse, kar se z njim dogodi, mu služi v dobro.

Pri božjih ljudeh tudi ni nelepega prerivanja in prerikanja, kakor pri ljudeh tega sveta. Tisti, ki se hočejo povzpeti nad druge in postati

slavni, odrivajo v svoji objestnosti druge od sebe; če se nočejo umakniti, jih pohodijo. Velikokrat brodijo skozi potoke solza in reke krvi do svojih visokih ciljev. Božji ljudje pa ne delajo tako. Tem je vsakdo brat, vsakdo sestra. Česar nočejo, da bi kdo njim storil, tega tudi oni drugim ne store. Zato je božjih ljudi lahko istočasno velika množica in ne bodo drug drugemu na poti. Zelo skromni so v zemskih zahtevah, zato so pa tem bolj v svojih prizadevanjih usmerjeni v notranjost, v dušo. Če bi bilo božjih ljudi mnogo in če bi imeli le-ti vodstvo narodov v svojih rokah, bi bilo drugače na svetu, bi tudi ne moglo priti do oboroženih konfliktov, v katerih največ trpi priprosti človek. Pa so ljudje tako ustvarjeni, da raje sledijo demagogom, kakor pametnim in značajnim voditeljem. Vsa javnost je usmerjena v nepravo smer, vse šole nas veliko bolj vzgajajo za velike cilje na tem svetu, kakor za notranjo usovernost, ki bi najboljše uredila medsebojne odnose med posamezniki in narodi in bi nas tudi najlepše pripravila za nadzemsko domovino. Zato pa moramo skrbeti za to, da bo zopet dušna veličina zadobila odločilni pomen pri vzgoji naše mladine. Tudi javnost mora pri tem sodelovati, če hoče, da bo enkrat bolje na svetu in ne bomo od časa do časa prisiljeni iti vase — pod pritiskom težkih časov namreč — in se notranje preokreniti.

Mala Terezija, natrosi nam svojih rajskih rož na svet, da bomo zahrepeneli z vsem srcem proti nadzemskim ciljem ter si krasili svoje duše z nevenljivim cvetjem. Naj se to čimprej zgodi, tako v našem življenju, kakor v življenju narodov, da bomo potem vsi skupaj začeli živeti življenje, vredno človeškega življenja. Tedaj bomo že na tem svetu deležni pravega frančiškanskega, ali boljše nebeškega veselja.

Mesec november naj s svojo resnostjo pomaga pri tem, da se bomo poglobili v svojo notranjost in začeli gojiti pristno notranje življenje. Le taki bomo potem vztrajali in stali kot skala neomajno proti vsem silam zlobe in pekla.

P. TARZICIJ:

Gospodovi dnevi v novembru

Vsak dan je božji, a en dan je Bogu še posebej posvečen. Ta dan je v stari zavezi bila sobota, sedmi dan, ko je Bog počival od vsega svojega dela in je ta dan blagoslovil ter ga posvetil. V novi zavezi pa je Gospodov dan nedelja, prvi dan v tednu, ker je Jezus v nedeljo vstal od mrtvih in v nedeljo poslal Svetega Duha.

V novembru so štiri zadnje pobinkoštna nedelje. Vsaka ima svoj poseben značaj. Daje ji ga evangelij, odlomek iz Jezusovega življenja. Pogledajmo jih od blizu.

1. Prva nedelja v novembru je 23. pobinkoštna. Jezus je na poti k Jairu, ki ga je prišel prositi: »Gospod, moja hčerka je pravkar umrla; toda pridi, položi svojo roko nanjo in živila bo.« Za Gospodom gre ljudi nič koliko in vedno se zbirajo novi. Skozi gnečo se prerije krvotočna žena, ponižna, polna vere in upanja, da bo v bližini Odrešenika ozdravela. Ni bila osramočena. Ozdravljena je bila od tiste ure. Ustno izročilo pravi, da je bila ta žena Veronika, ki o njej govori šesta postaja križevega pota.

O da bi bil Jezus tudi nam tako blizu, kot je bil blizu tej ženi! Pa saj nam je. Jezus je Bog in Bog je vsemu navzoč. On napolnjuje nebo in

zemljo. Blizu nam je, v njem živimo, se giblujemo in smo. Po milosti ga nosimo celo v dušah, po milosti je on v nas in mi v njem, po njej smo z njim eno, kakor je veja z drevesom eno.

Da bi se te resnice vedno živo zavedali! Bila bi nam kot mogočna trdnjava v obrambi duše. Kako bi pač mogel grešiti, če vem, da mi je Bog blizu, da je v meni! In koliko tolažbe je v tej resnici! Čutim se samega, ljudje me ne razumejo. Bog pa čuti z menoj, on me pozna, on mi je blizu, najbližje takrat, kadar trpim, vzdihujem in jokam, najbližji takrat, kadar se borim, kadar branim dušo in njeno lepoto.

Bodi nam blizu, pomagaj nam, dobri in veliki Bog! Ozdravi nam srca, obudi nam duše, če v grehu umro!

2. Druga novemberska in 24. pobinkoštna nedelja nam govori o sejalcu, ki je vsejal na njivi dobro seme, a je sovražnik ponoči prisejal ljuško. Gospod sam je povedal, da pod dobrim semenom, na njivi vsejanim misli božjo besedo.

Ah da, božja beseda! Ko je neka žena Gospoda blagrovala, češ, blagor telesu, ki te je nosilo, ji je Jezus dejal: »Da, res! Pa še bolj blagor tistim, ki besedo božjo poslušajo in po njej živijo.« In trdovratnemu judovskemu ljudstvu je Jezus v obraz vrgel: »Kdor je iz Boga, besedo božjo posluša. Zato je vi ne poslušate, ker niste iz Boga.«

Bog ne prizadeni, da bi ta očitek veljal tudi nam. Poslušajmo božjo besedo radi, saj nam je ogledalo, zdravilo in tolažba.

Kakor nam navadno ogledalo pokaže našo zunanost in morebitno umazanost, tako nam božja beseda razkriva našo notranost. In kakor je skoraj nemogoče, da se človek ne bi umil, če v ogledalu opazi, da mu je obraz umazan, tako nas tudi beseda božja nagiba k očiščenju, če v duši najde slabosti: napuh, sovraštvo in mlačnost. »Prevzetnim se Bog ustavlja.« »Kdor bližnjega sovraži, je pred Bogom morilec.« »Ker si mlačen, te bom izpljunil iz svojih ust.«

Pa pravi sv. Janez Krizostom tako lepo: »Če je satan koga ranil z grehom, najde za to zdravilo v božji besedi.« In v sv. pismu beremo: »Tvoja beseda, Gospod, ozdravlja vse.« Beseda božja je torej zdravilo za dušne bolezni. In teh je mnogo. Saj pravi sv. Avguštin: »Kolikor grehov nosiš v duši, toliko bolezni ti duša ima.«

Tudi nam je božja beseda v tolažbo. V tolažbo žalostnim in zapuščenim, v tolažbo omahujočim in padlim, v tolažbo trpečim in obupajočim. »Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi.« Pa če bi mati mogla pozabiti svojega otroka, jaz tvoj Bog, tebe ne bom nikdar pozabil.« »Nočem smrti grešnika, ampak, da se k meni vrne, da se spokori in živi.« »Bog pa je zvest in vas ne bo pustil preizkušati čez vaše moči. Če bo dopustil preizkušnjo, bo dal tudi moč, da jo boste prestali.« In: »Tisti, kateri Boga ljubijo, bodo morali prestati mnogo bridkosti; toda vseh jih bo rešil Gospod.« In še in še.

Toda ne bilo bi dovolj, če bi božjo besedo samo poslušali. Zakaj sv. apostol nas opominja, naj nikdar ne poslušajmo samo besede božje, ampak jo tudi izpolnjujmo. Božja beseda mora v nas ostati in roditi sad. Biti mora kakor gorčično zrno, o katerem govori evangelij.

3. Tretja nedelja v novembru in 25. pobinkoštna. Beseda božja, ki pade v njivo duše, mora v njej rasti in se razviti v drevo božjega kraljestva v nas, drevo milosti in dobrega. Pa je toliko ovir in zaprek tej rasti v naši duši. Včasih slaba in pomankljiva vzgoja; včasih slaba družba, slaba knjiga, slab časopis; včasih premalo korajše, premalo zvestobe,

preveč strahu pred ljudmi. O ta strah pred ljudmi, kako je neutemeljen! — Sin nekega kralja je proti očetu zasnoval zaroto, ki pa je bila odkrita in sin je bil obsojen na smrt. Državljeni pa so zanj prosili in oče ga je pomilostil, a le pod pogojem, da se v priznanje zločina pusti z vrvjo za vratom voditi po vseh ulicah glavnega mesta. Obsojenec se je zdrznil in v strahu dejal: »Kaj pa bodo rekli ljudje!« Tedaj je oče - kralj dal prinese zlati čašo, do roba napolnjeno z vinom, jo položil sinu na dlani in rekel: »Če med potjo po mestu razliješ le eno samo kapljico, izgubiš takoj glavo.« In sin je nastopil sramotno pot skozi mesto in jo srečno končal. Prvo vprašanje, ki mu ga je ob povratku zastavil oče, je bilo: »No, princ, kaj pa so rekli ljudje?« »Ne vem, oče,« — je odgovoril sin, — »vedno sem moral paziti le na čašo v svojih rokah, zakaj šlo mi je za življenje.«

Tudi nam gre za življenje, za življenje duše, za večno življenje. Zato pa pogumno in vztrajno v dobrem naprej, brez ozira na ljudi in njih mnenje!

4. Četrta nedelja v novembru in zadnja po Binkoštih. O sv. Lidvini se bere, da je proti koncu svojega življenja videla v zamaknjenju rožnat grm in angel varuh ji je razodel, da bo umrla takrat, ko bodo vsi cvetovi na tem grmu vzcveteli. In nekega dne je videla, da se je odprl zadnji cvet, povedala je to spovedniku in nato res kmalu umrla.

Skrbimo, da se seme božje besede razraste v naših dušah v mogočno drevo dobrega in v lep rožnat grm dobrih del, ki bodo šla z nami, ko nas danes ali jutri, prej ali slej, enkrat pa prav gotovo pokliče Gospod k sodbi, o kateri tako pretresljivo govori evangelij zadnje pobinkoštnje nedelje. Naj ne bo kot glas vpijočega v puščavi, ampak bodi nam resen opomin, da delajmo račune s svojim Bogom večkrat zdaj, da nam zadnji račun ne bo pretežak. »Na dan sodbe, reši nas, o Gospod!«

VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

(Nadaljevanje.)

Kardinal-legat na kongresu Kristusa Kralja.

Po vsej Sloveniji je zavladalo veliko veselje, ko je šinila med nas novica: sv. oče papež Pij XII. je določil za svojega odposlanca na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani poljskega primasa, kardinala Avgusta Hlonda. Visokega cerkvenega kneza so se še vsi spominjali iz leta 1935., ko je vršil isto službo na evharističnem kongresu v Ljubljani. Zato je bila njegova pot po naši zemlji do Ljubljane pot zmagoslavja. Kardinala-legata so naše oblasti pozdravile s častmi, ki pristojajo vladarjem. Kraljevska vlada je odredila najbolj slovesen sprejem, da v osebi kardinala-legata izrazi najvišje spoštovanje vladarju katoliške cerkve papežu Piju XII. Naše ljudstvo ga je povsod sprejemalo in pozdravljalo z vso slovensko iskrenostjo in ljubeznivostjo. Na vsej poti od državne meje do Ljubljane je kardinala spremljalo zvonjenje po naših cerkvah, petje otrok in vihranje zastav.

Do jugoslovanske državne meje se je kardinal pripeljal z avtom, ki mu ga je dal na razpolago poljski konzul na Dunaju. V št. Ilju sta kardi-

nala sporejela odposlanca Ljubljane ter ga v posebnem avtu spremila v Maribor, kjer ga je čakal škof dr. Tomažič in ban dr. Natlačen, kakor tudi vojaške oblasti in jugoslovanski in rimski določenci za njegovo spremstvo: dr. Slavič, vitez Pracny ter član rimske plemiške garde grof Antomora. Ves Maribor je bil pokonci. Po pozdravu bana Natlačena je kardinal obhodel vojaško četo in pozdravil s »Pomozi Bog, junaci!« Zagrmel je odgovor: »Bog ti pomagaj!« Takoj nato je visoki knez obšel še četo slovenskih fantov ter jih pozdravil z »Bog živi!« Četa mu je krepko vrnila pozdrav. Nato je kardinal s svojim spremstvom nadaljeval pot proti Ljubljani v vlak. Med potjo ga je Celje posebno prisrčno in slovesno pozdravilo.

Najveličastnejši je bil sprejem seveda v Ljubljani: Na kolodvoru so ga sprejele državne oblasti, na Marijinem trgu pred frančiškansko cerkvijo pa zastopniki cerkve in ogromne množice ljudstva. Pri sprejemu so nastopile vse katoliške organizacije. Ob prihodu visokega gosta v mesto so na ljubljanskem gradu streli iz topa naznanjali mestu in okolici veliko veselje in izredno čast, imeti med seboj zastopnika poglavarja Cerkve Kristusove. V imenu jugoslovanskega episkopata je kardinala-legata pozdravil zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac. Nato se je sprevod pomikal proti stolnici, med godbo in zvonjenjem.

Pred vhodom v stolnico je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman s trikratnim incenzom izkazal papeževemu legatu cerkveno čast, nato pa je visoki knez sredi polne stolnice šel proti glavnemu oltarju na prestol ljubljanskih škofov. Generalni vikar prošt Ignacij Nadržah je najprej v latinskem, potem pa v slovenskem jeziku prebral pismo, v katerem sv.

oče kardinala Hlonda imenuje za svojega legata na kongresu. Nato so se zastopniku papeževemu poklonili vsi škofje s poljubom prstana. Po tem ganljivem obredu je ljubljanski škof dr. Rožman navzočim podelil blagoslov z Najsvetejšim.

Stanovanje za visokega kneza je bilo pripravljeno v samostanu viteškega reda v Križankah, kamor se je kardinal podal takoj po obredih v stolnici.

Ljubljana je priredila visokemu gostu poseben pozdraven večer. Po vsem mestu je bila njemu na čast bajna razsvetljava. V veliki dvorani hotela Union pa je bila prirejena slavnostna akademija. Pravi vihar navdušenja je zavihral po vsej dvorani, ko so fanfaristi naznanili prihod pa-



Kardinal-legat A. Hlond

peževega odposlanca Hlonda, ki si je že davno pridobil srca slovenskega naroda. Burno pozdravljen, obsipan s šopki najkrasnejšega cvetja, je zasedel svoj prostor. Ko je kardinal zavzel svoj sedež, je veliki zbor 120 salezijanskih gojencev iz Rakovnika recitiral pozdrav, neki akademik pa se mu je poklonil s svojo deklamacijo kot glasniku miru.

Vihar navdušenja se je dvignil do viška, ko je stopil kardinal Hlond na govorniški oder. V petih jezikih je govoril — začel je v francoščini, nadaljeval je nemško, nato italijansko, potem v svojem materinem jeziku, poljsko, nazadnje pa slovensko. Kot bi nas vse prešinila električna iskra, tako občutje smo imeli, ko je papežev odposlanec spregovoril: »Predragi mi Slovenci!« Nadaljeval je: »Kongres Kristusa Kralja je pomemben letos zato, ker se vrši v tej lepi zemlji, ki je polna verskega zanaosa. Namen kongresa je, da zmaga katoliška vera, da bi se narodi odvrnili od brezboštva in se spet vrnili k pravemu in polnemu ter dejanskemu krščanstvu, potem ko so dolgo blodili v močvirju materializma. Namen teh kongresov je, da se svet od nasilja in moralnega tlačenja vrne k pravi omiki. Svoj najboljši izraz imajo ti ideali v slovenskem narodu, v katerem vlada cvetoče, iskreno versko življenje. Imenovanje posebnega zastopnika sv. očeta Pija XII. na tej veličastni manifestaciji katoliške vere v Ljubljani je izraz posebne papeževe ljubezni do slovenskega naroda in do jugoslovanske države. Čestitam bratom Slovincem kot Poljak in Slovan«.

V drugih jezikih je kardinal povdarjal: »Kongres Kristusa Kralja je praznik miru, čeprav se godijo na svetu velike stvari, na katere je treba mirno in vdano v božjo Previdnost čakati. Cerkev se je vedno bojevala in se bo bojevala, je vedno trpela in bo trpela. V vseh viharjih pa želi samo miru in sicer miru na podlagi pravice ter goreče želi, da bi njen trud in napor za mir imel popoln uspeh. Zavedati se pa moramo v vseh katastrofah, ki jih naša zgodovina pozna veliko in katerim se tudi v bodoče ne bo mogla izogniti, da po njih vedno zasije polno sonce krščanske resnice in tako smo tudi v sedanjem momentu zgodovine prepričani, da bodo mogli narodi enkrat vzklikniti z besedami Zveličarja: Knez teme je premagan! Naj se božja jeza še tako zlije na svet, mi vemo, da je vihar napovedovalec jasnosti in luči ter novega podviga. Cerkev tudi danes, kakor vedno, kadar so svet pretresale hude krize, dela na to, da se ohrani krščanska kultura in tudi najhujše katastrofe služijo božji Previdnosti v to, da večne vrednote življenja po njih zableste še bolj. Morem vam pa zagotoviti, da papež neutrudno vse svoje sile polaga v to, da ohrani mir in zato smo mu dolžni svojo najglobljo zahvalo, zaupanje in vdanost«.

S tem je bil ta dostojanstveni pozdravni večer zaključen. Po unionski slavnosti si je kardinal legat s svojim spremstvom ogledal razsvetljava mesta. Nato je zavil proti Križankam. Pred njegovim stanovanjem je stala častna vojaška straža.

P. HUGO:

Gregorijanske maše

Takozvane Gregorijanske maše so bile našim ljudem dolgo komaj znane. Sicer bi jih bili ob smrti svojih dragih gotovo večkrat naročali. Zadnje čase se pa že pogosteje oglašajo zanje. Nedavno jih je tu pri nas neka žena za svojo sestro naročila in me prosila, naj bi jih ljudem v

cerkvi pojasnil. Dejal sem ji, da jih bom rajši pojasnil pred širšim občinstvom, kot se zbira v naši mali kapeli. November, posvečen dušam v vicah, bo najprimernejši čas, da to storim v »Cvetju«.

Gregorijanske maše imajo svoje ime po sv. Gregoriju Vel. Toda jih ni šele on vpeljal. Domneva se, da je njih začetek v benediktinskem redu, iz katerega je on izšel. Pač pa lahko rečemo, da so se po njegovem ugledu tako priljubile in po njegovi zaslugi tako razširile. Neposredni povod temu je dal dogodek, o katerem nam on iz svoje skušnje pripoveduje.



Na grobovih

Neki benediktinski redovnik, njegov podložen, Justus po imenu, je umrl. V njegovi ostalini so našli tri cekine. Ker jih kot redovnik z obljubo uboštva ne bi smel imeti, ga je Gregor, kot predstojnik, na ta način kaznoval, da je prepovedal zanj opraviti običajne sv. maše zadušnice: tretji, sedmi in trideseti dan. Po preteku 30 dni se je pa Gregoriju njegova duša zasmilila. Ukazal je 30 dni zapored zanj maševati. Ko je bilo teh 30 sv. maš opravljjenih, se je rajni prikazal svojemu rodnemu bratu Kopiozu in mu naznanil, da je rešen iz vic in že uživa rajsko veselje.

To je dalo povod, da se je začela 30 zapored branim sv. mašam, ki so radi omenjenega dogodka dobile ime gregorijanske, pripisovati posebno moč. Ni čuda, da so se radi tega med pobožnim ljudstvom, ko je o tej njih moči zvedelo, tako udomačile. Vsak ja svojim dragim umrlim čim prej rad pomaga iz vic do rajskega uživanja. Cerkvi to pobožno prepričanje in ta pobožna navada nista ostala neznanata. A ju ni obsodila. Pa tudi ne v tem smislu potrdila, da je duša, za katero se opravijo Gregorijanske maše, sigurno v enem mesecu rešena iz vic. Pač pa je bivša kongregacija za odpustke 15. marca 1884. izjavila, da je to mnenje »pobožno in pametno«. Da Gregorijanske maše niso proti, ampak po duhu sv. Cerkve, se vidi tudi iz tega, ker je ona uzakonila tudi pogoje zanje. Pogoji pa so sledeči:

1. Maševati je treba 30 dni zapored, brez pretrganja. Vsako pretrganje, tudi iz važnega vzroka, je nedopustno, razen zadnjih treh dni velikega tedna, ko ne mašuje vsak duhovnik, veliki petek pa sploh ni prave maše. Ko bi duhovnik te maše vedoma pretrgal, bi moral v vsakem slučaju znova začeti, čeprav jih je morda že 29 opravil. Le če bi se to nevedoma zgodilo in jih je za enako miloščino sprejel, kot jo dobi za druge maše, mu ni treba od kraja začeti, ampak lahko nadaljuje.

Take obveznosti podeželski gg. župniki, ki so sami, sploh ne morejo sprejeti, ker imajo stalne obvezne sv. maše za župnijo vsako nedeljo in še precej drugih praznikov. Vmes pa pridejo, čeprav le slučajno, še pogrebne sv. maše, za novoporočence in še kake druge, ki jih nikakor ne kaže odkloniti. To je bil tudi vzrok, da se Gregorijanske maše po deželi niso uveljavile, ampak le po mestih, kjer so samostani z več duhovniki. Če je eden zadržan, pa tisti dan drugi opravi Gregorijansko. Kajti to, da jih opravlja več duhovnikov je dopustno. Samo to ne, da bi jih bilo več isti dan opravljenih.

2. Do najnovejšega časa je bilo splošno mnenje, da je po cerkveni odredbi drugi bistveni pogoj ta, da se morajo opravljati le za posamezne duše, tedaj nikdar za dve ali več skupaj. V novejšem času pa pravijo nekateri bogoznanci, ki so proučili dotične rimske odloke, da tega ne zahtevajo. Po njihovem mnenju bi se tedaj te maše lahko brale tudi za več rajnih hkrati. A dokler se to bolje ne pojasni, ali dokler Rim ne spregovori zadnje besede, je bolje, da se Gregorijanske maše naročajo samo za eno dušo. Razume se pa, da je dopusten in celo zelo priporočljiv namen, naj bodo v slučaju, da bi dotična duša ne potrebovala pomoči, za tega in tega. Ta namen naj dotični, ki naročajo sv. maše, tudi pri vsaki drugi naredijo, če hočejo, da bo v vsakem slučaju enemu njih dragih v prid.

Radi težkih, za nekatere duhovnike naravnost neizvedljivih pogojev, so Gregorijanske maše za vsakega duhovnika breme, zlasti za samostojnega. Recimo, da zbolí in ne more maševati. Po strogosti postave bi moral v tem slučaju drugega duhovnika naprositi, da opravi mesto njega Gregorijansko mašo. Tega pa ni možno v vsakem slučaju kar s kljuka sneti. Radi tega bremena ter skrbi in vezanosti, je čisto umevno, če duhovnik pričakuje za take maše večje miloščine, kot za navadne dnevne in jo tudi lahko zahteva. Cerkveno pravo mu to pravico priznava. A če večjo miloščino prejme, to se pravi znatno večjo, prevzame tudi večjo dolžnost, kot smo slišali. Kajti v tem slučaju mora od kraja začeti, tudi če kak dan nevedoma ni maševal, oz. ni poskrbel za mašo.

To bodi zato povedano, da ne bo kdo mislil, kot bi z Gregorijanskimi mašami duhovniku kako uslugo izkazal. Usluga je bolj od strani duhovnika vernim, ki jo pa gotovo vsak rad izkaže, če le more. Saj se zaveda, da je od Boga postavljen za ljudi, kot beremo pri sv. Pavlu. Hebr. 5, 1.



Francišškanski apostolat

Francišškansko pridiganje pa, ki je bila najstarejša in najvažnejša naloga apostolata, pa precej natančno poznamo v njeni posebnosti. Jasno nam stopajo pred oči narava, vsebina, način pridiganja v opisovanju in podajanju in končno odnos pridige do življenja.

Če hočemo naravo francišškanske pridige pravilno ocenjevati, moramo natančneje ločiti, kakor je bilo že preje omenjeno, med spodbudnim poukom in pravo pridigo.

Spčetka so delili Franciššek in njegovi bratje sploh samo spodbudni nauk. Kakor apostoli so v hišah, kjer so delali in občevali, na cestah, na javnih prostorih, na prostem polju in kjerkoli se jim je nudila prilika, dajali ljudstvu kratke opomine k dobremu, ne da bi ti kratkobesedni pouki imeli značaj cerkvenega govora.

Kjerkoli je Franciššek našel nekaj ljudi skupaj, jih je po evangeljsko pozdravil, rekoč: »Gospod naj vam da svoj mir!« Nato je navezal v gorečnosti duha in s svetim veseljem svoj pouk, ki je preprost v izrazu in velik po mišljenju, zbudil splošno spodbudo. Akoravno pa je bil vtis njegovih besedi globok in čeprav je donášal čudovite sadove, je izrecno povdarjal eno, da tu ne gre za pravo pridigo, ampak le za spodbudo k pokori, k miru, k dobremu in ko je mojster končal, je njegov spremljevalec br. Egidij prejkone potrjujoč dodal: »Verujte mu, kajti kar vam on svetuje, je zelo dobro.«

Kakor hitro je Egidij potem samostojno nastopil, je delal ravno tako, kakor sv. Franciššek. Od poslušavcev zbrani zlati izreki blaženega Egidija pridejo tudi manj v poštev, ker so bili namenjeni skoro izključno njegovim prijateljem v redu; vendar pa kažejo, da Egidij ne zataji svojega poklica s kratkimi, duhovitimi, zdravimi nauki druge spodbujati celo v občevanju s sobrati. Nasprotno nam ga njegov življenjepis kaže pri izvrševanju tega poklica na povsem svojstven način. Srečamo ga zdaj v samoti, potem zopet na potovanju v Rim, v Kompostelo, v Sirijo in Palestino. Kar potrebuje za življenje, si zasluži s tem, da zbira dračje in ga nosi v mesto, da pomaga zbirati grozdje in ga spravljati v klet ali tolči orehe in peči kruh. Enkrat prodaja vodo, drugič pa dela pletenine iz ločja ali pa služi kot nosilec mrličev. Pri vseh teh svojih opravilih pa poučuje in spodbuja k božji ljubezni in k pokori može in žene, kadarkoli se mu zdi primerno.

Podobno so delali ostali Francišškovi učenci prvih let. »Kjerkoli so prišli v kako mesto, kako naselbino, kako vas ali hišo, so oznanjali mir in spodbujali vse, naj se boje Stvarnika nebes in zemlje, naj ga ljubijo in njegove zapovedi spolnjujejo«; piše legenda treh tovarišev. Ta način poučevanja so obrzali še tedaj, ko so že zdavnaj bili pooblaščen za prave pridige. Zato nam jamči opis njihovega delovanja, kakor ga nam je ohranil kardinal Jakob iz Vitrija leta 1216. Dan za dnem so šli bratje iz svojega bivališča v okoliške naselbine, da bi zaslužili, kar so potrebovali za življenje; toda njih edino hrepenenje pri delu je bilo z zgledom in besedo soljudi versko-nravno dvigati.

Ta krščanski nauk so neodvisno od prave pridige tudi še pozneje gojili. Franciššek to izrecno povdarja v vodilu iz leta 1221. in pristavlja ta za nas pomemben osnutek takega opominjevalnega govora. Pod naslovom: »O slavospevu in poučnem nagovoru, ki ga lahko drže vsi bra-

tje«. Tam beremo: »Tako ali podobno opominjevanje ali slavospev lahko vsi moji bratje, kjerkoli to želijo, med katerimikoli ljudmi oznanjajo z božjim blagoslovom: Bojte se in častite, hvalite in blagoslavlajte, slavite in molite Gospoda vsemogočnega v sv. Trojici in v edinstvu, Očeta in Sina in Svetega Duha, stvarnika vseh stvari. Delajte pokoro, prinašajte vredne sadove pokore, kajti vedite, da boste kmalu umrli. Dajte in dano vam bo, odpuščajte in odpuščeno vam bo. In če ljudem njihovih žalitev ne odпустite, tudi Gospod vam ne bo vaših grehov odpustil. Priznajte vse svoje grehe. Blagor tistim, ki spokorjeni umrjejo, kajti prišli bodo v nebeško kraljestvo. Gorje tistim, ki ne umrjejo spokorjeni, kajti sinovi hudičevi bodo, katerega dela vršijo in šli bodo v večni ogenj. Varujte se in zdržite se vsega zlega in vztrajajte v dobrem do konca.« S takimi preprostimi poučnimi nagovori so se mogli vsi bratje, kleriki kakor laiki, udeležiti apostolata.

Poleg tega je bila pa še prava pridiga, ki ni bila dovoljena vsem bratom. Šlo je pri tem, kakor bomo skoro videli, ne morda za svetopisemsko, ampak samo za spokorno pridigo. Po vsebini se je ista komaj bistveno razločevala od pravkar omenjenega opominjevanja. Prava pridiga se je le vršila v imenu in po naročilu sv. Cerkve. Imela je torej nekako uraden cerkveni značaj in vršiti se je smela ne samo izven cerkva, ampak tudi na svetem kraju in pri liturgični službi božji. Prav zato je smela biti poverjena le takim bratom, ki so bili za pridigarsko službo sposobni. Skoro ni možno dvomiti, da je Inocencij III., tedaj ko je potrdil frančiškanski apostolat, hotel dovoliti ne samo opominjevanja, ampak tudi pridige v pravkar imenovanem smislu. Kajti za priprost pouk, ki je končno dovoljen vsakemu kristjanu, sploh ni bilo potrebno pooblaščenje cerkve. Poleg tega Frančišku in njegovim tovarišem za izvrševanje zgolj pouka ni bilo potrebno, da bi bili uvrščeni med duhovščino, pač pa so morali biti kleriki, da so mogli neovirano izvrševati pravo pridigarsko službo. In končno papež z ozirom na navadni pouk ne bi bil določil, da smejo od bodočih bratov samo tisti pridigati, kateri bodo od Frančiška za to dobili dovoljenje, saj je bil, kakor vemo, pouk stvar vseh bratov brez izjeme.

Da je Frančišek papeževo dovoljenje v resnici tako razumel, se da tudi povsem gotovo dokazati. Takoj pri svojem povratu iz Rima ni delil samo navadnega pouka, ampak je po že preje danem poročilu nastopil tudi kot pravi pridigar. Celo v cerkvah in pri nedeljski službi božji je že pridigal, ko so se bratje še mudili v koči Rivo torto. Imel je navado, da je tedaj vsako soboto prišel v Asiz; v neki vrtnarski hišici, ki je spadala k stolnici je prečul noč v molitvi, ter je v nedeljo pri jutranji službi božji v škofijski stolnici oznanjal besedo božjo.

Podobno je dovolil vsled polnomočja, ki ga je dobil od Inocenca III. izbrani četi posebno sposobnih bratov, izvrševanje pridigarske službe. Vsako leto ob priliki redovnega kapitelja so bili dotični bratje izbrani in poslani v različne provincije, da bi tamkaj ljudstvu pridigali. Frančišek pri tem ni gledal na to, če so bili dotični bratje kleriki ali laiki, ampak je dal dovoljenje pridiganja vsem onim, ki so imeli duha božjega in primeren dar govora. Verjetno je, da je laike, ki so bili določeni za pridigarsko službo s tem, da jim je dal tonzuro, pustil sprejeti v hierarhijo, kakor so bili on in njegovih prvih enajst učencev v isti namen uvrščeni v stan klerikov.

V teku prihodnjih let je postal svetnik vedno strožji v presoji lastnosti, ki so bile potrebne za pridigarsko službo. Sicer je en čas prepu-

stil izbiro pridigarjev provincialnim ministrom. Ta novost je bila potrebna vsled velikega razširjenja reda in radi vedno rastočega števila bratov. Ko pa je bilo to določeno, so bila istočasno ministrom, kakor tudi pridigarjem dana stroga navodila. Vodilo iz leta 1221. izrecno določa: »Nobeden izmed bratov naj ne pridiga drugače kakor po načinu in določbi svete rimske cerkve in le, če mu je dovoljeno od njegovega ministra. Minister pa naj se varuje, da tega dovoljenja ne da nepremišljeno... In noben pridigar naj si ne prilaščuje sam službe pridiganja, ampak naj vsako uro odloži svojo službo, če mu je to zapovedano.«

Zdi se pa, da napravljene skušnje niso vsestransko zadovoljevale. Vsaj v dokončnem vodilu iz leta 1223. je bilo pooblaščenje za pridiganje pridržano redovnemu generalu ter je bilo odvisno od skušnje, ki jo je bilo potrebno pri njem napraviti: »Nobeden izmed bratov naj se kakorkoli ne drzne ljudstvu pridigati, če ga ni generalni minister tega reda izprašal in potrdil in mu pridigarsko službo dovolil«.

Zvemo tudi, kako se je bila ta določba že za časa življenja sv. Frančiška in tudi kratko nato spolnjevala. Vsi kandidati za pridigarsko službo so morali posamezno iz vseh krajev sveta osebno potovati k redovnemu generalu in se podvreči izkušnji. To je bilo v zvezi s tolikimi težavami, da so papeža prosili, če bi smel redovni general nastaviti lastne izpraševalce, pri katerih bi bratje v posameznih provincijah lahko napravili svojo pridigarsko skušnjo. Odgovor je bil odklonilen. Bodoči pridigarji naj bi vnaprej ob priliki redovnega kapitlja prišli pred redovnega generala in bili izprašani ob navzočnosti svojih provincialnih ministrov. Izjema je bila dovoljena le bratom, ki z ozirom na svojo bogoslovno izobrazbo, svoj dar govora in drugih očitnih sposobnosti skušnje sploh niso potrebovali.

(Se nadaljuje.)

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Kamnik. Meseca julija je bila nad vse slovesno v naši skupščinski cerkvi nova maša kamniškega rojaka p. Pavlina Heybala. Tretji red mu je po starejših podaril amikt, po mlajših, t. j. postulantinjah pa ducat žepnih robcev. Mali spominček sicer, vendar je prišel iz srca. — Prvo nedeljo meseca oktobra smo imeli za postulantinje blagoslovitev cvetic pri čč. uršulinkah v Mekinjah. Po pobožnosti v kapeli so čč. uršulinke priredile še malico našim postulantinjam. Bog plačaj in sv. Mala Terezija! Drugo nedeljo v oktobru pa je naš tretji red poromal k Materi božji v Velesovo. Naznanjam, da bo **tri dni pred praznikom sv. Elizabete tridnevna duhovna obnova** v naši cerkvi, ki jo bo vodil preč. p. **Odilo Hajnšek**, O. F. M. iz Ljubljane.

Rocno. Dne 15. okt. je naša skupščina spremila k zadnjemu počitku sestro Marjeto Blažič iz Zgornjih Pirnič. Bila je samska stara 72 let. Že kot dekle je stopila v III. red in mu je vedno delala čast. Bila je tiha, skromna, pobožna duša, ki se ni brigala za svet, kot svet ne zanjo. Svoj čas je delala v Hribernikovi tovarni na Brodu. Že tja je iz Gor. Pirnič precej daleč. Toda ona je hodila prej, dokler na Rocnem še ni bilo službe božje, najprej v št. Vid k sv. maši in sv. obhajilu, potem pa nazaj na Brod v tovarno. Takih, za Boga in lastno dušo vnetih duš je danes malo, posebno med dekleti. Zadnje čase je pustila tovarniško delo in se z drugim pri-

godnim delom skromno preživljala. Kajti njena glavna skrb je bila duša. Pljučnica ji je pretrgala nit življenja. Do zadnjega se je vestno in vdano borila z njo. Ob zadnjem spopadu je dejala: »Zdaj bom pa umrla«. In je odšla. K pogrebu na smledniško pokopališče smo jo spremile v lepem številu pod zastavo naše skupščine, križem, pod katerim smo tokrat prvič nastopile. Tudi venec svežih rož z napisom: »Tretji red svoji sestri« smo ji nesle na grob. Počivaj v miru, draga sestra, in prosi Boga, da bi imele po tvojem vzoru naša dekleta malo več smisla za III. red.

Franciška Novak
prednica.

Št. Vid pri Stični. V nedeljo 15. oktobra smo imeli pri nas vizitacijo tretjerredne skupščine. Vizitator je prišel iz Ljubljane. Že zjutraj smo imeli pridigo o tretjem redu. Prav je, da vsa fara ve, kako velikega pomena je ta važna ustanova sv. Franciška tudi za farno življenje. Prav pa je tudi za to, da smo enkrat slišali javno besedo o tretjem redu, da ga ne bo nihče po strani gledal. Popoldne smo si poživili pri govoru redovnega duha, ko smo si vtisnili v spomin važne dolžnosti tretjerrednika in smo spoznali, kake bogate milosti je deležen tisti, ki te dolžnosti izpolnjuje.

Po popoldanski cerkveni pobožnosti smo šli vsi tretjerredniki v prosvetno dvorano, kjer smo imeli svoje zborovanje, ki ga je vodil vizitator p. Odilo. Navzoč je bil voditelj šentviške skupščine g. dekan Hladnik. Narredili smo važne načrte za bodočnost in vse smo priznali, kar do zdaj ni bilo prav. Obljubili smo prvotno gorečnost redovnega življenja v tretjem redu sv. Franciška poživiti. Izvolili smo novo predstojništvo, ki nam daje zagotovilo, da bo šentviška skupščina rastla in delala. Odbrali smo tudi tri »apostole« tretjerrednega tiska. Šli bodo na delo za glasilo tretjega reda, za Cvetje. Pravijo, da bodo poslali v Ljubljano vsaj 100 novih naročnikov Cvetja. Bog daj!

Šentviška skupščina je že stara in šteje 330 članov. Najstarejši tretjerrednik je g. voditelj dekan Hladnik. Že pred par leti je obhajal zlati redovni jubilej. Saj je gospod sprejet v tretji red kot novomašnik in je že zlatomašnik. Tretjerredniki smo ponosni na svojega voditelja.

P. EVSTAHIJ:

Naš novi svetnik sv. Salvator iz Horte

Kratek opis življenja frančiškanskega brata laika.

(Prevod iz italijanščine.)

(Nadaljevanje.)

V Valenciji.

Po tem obisku v Madridu je bil brat Salvator vidno varovan in ljubljen, ne samo pri inkviziciji, marveč tudi od kralja Filipa II., in njegova priljubljenost je vedno bolj rastla med ljudstvom.

In ker se je v tistih dneh obhajal v Valenciji provincialni zbor, je vrhovni redovni poglavar, pater Francišek Zamora iz Kuenke (Cuenca) prišedši, da bi predsedoval kapitlju, želel tudi sam videti ter поблиže spoznati brata Salvatorja, zato mu je pisal, naj, kadar se vrne, krene v Valencijo.

Ko se je razširila novica, da je čudodelni brat pri Sveti Mariji Jezusovi (tudi v Valenciji se je samostan tako imenoval), se je primerilo, da je bilo vse mesto na nogah in vsi so se zbrali ondi od vseh strani. Vsi so želeli videti brata Salvatorja, ne samo ljudstvo, temveč tudi oblastniki, med njimi vojvoda iz Segorbe z vojvodinjo vred.

Takšno navdušenje se je v samostanu zdelo pretirano; med prvimi, ki so pričeli mrmrati, ko so videli, da tako visoka gospoda časti nevednega brata laika, je bil pater redovni general sam. »O, tile Valenčani, kako so čudni! Glej, kakšno čast in spoštovanje izkazujejo priprostemu bratu laiku!«

Brat Salvator pa je bil osupnjen, da je predmet tako navdušenega občudovanja, najrajši bi se v zemljo skril, da bi se rešil vseh pozornosti množice, najrajši bi bil tako naredil, da se nihče ne bi menil za njegovo osebo. Toda ni se mu posrečilo. Tako na priliko po končanem kapitulju, ko so frančiškani in pa mestni veljaki v sprevedu šli v stolnico, kjer bi se imel zapeti v zahvalo slavospev »Tebe Boga hvalimo«, se je tudi brat Salvator udeležil, kakor vsi ostali njegovi redovni sobratje. To je bila ugodna priložnost za ljudstvo, da je, med tem, ko je svetnik korakal ponižno in s povešenimi očmi, dalo duška svojemu navdušenju in nasitilo svojo pobožno vdanost. Svedoki pravijo, da so ljudje brata Salvatorja obdali od vseh strani, njegovo kapuco ali oglavnico ter redovno obleko njegovo so tako zelo razrezali na koščke, — iz le-teh so hoteli narediti svete ostanke ali spominke — da mu je preostalo komaj še toliko, da je bil pokrit, in bilo je potrebno s silo ga iztrgati ljudstvu iz rok ter ga zapreti v neko zasebno hišo, dokler mu niso prinesli iz samostana drugo redovno oblačilo, da se je preoblekel.



Pariški pomožni škof Msgr. R. Beaussard je govoril na kongresu o vzgoji mladine:

»Vzgoja mladine je v dobi, ko je izvirni greh zopet zaživel, težka, najtežja naloga. Je pa današnja doba težka tudi za mladino, ki ji grozi toliko nevarnosti. Težko je izbirati mlademu človeku pot v življenje, ko je ob njem vse polno prišepetovalcev, ki ga zapeljujejo z najslajšimi obljubami. Poleg tega je mladina sama s seboj v vednem boju. Občutljiva je, ra-

dovedna, vse bi rada sama preiskusila. Cerkev pa je zato poklicana, da čuva in vodi mladino. Voditi jo more z duhovnimi vajami, vendar te ne zadoščajo. Vzbuditi moramo v mladini krščanski ponos, vzbuditi v njej zavest, da bo Kristus vedno vladal. Vse to pa bomo mogli doseči pri mladini le, če jo bomo ljubili. Mladina nas tako težko razume. Težko se v svojih letih vzivi v starejšega, pa ni treba, da bi bil starejši po letih. Dovolj je, če nekdo le kakor priklenjen sedi na svojem stolu in ne vidi in ne razume življenja okrog sebe, ampak je le zaverovan v svoj, pa naj si bo še tako idealen svet.

Še bolj pa moramo ljubiti mladino takrat, kadar gre mladina po svoji poti. Tudi zato imamo še vedno možnosti, da jo privedemo nazaj v Kristusovo kraljestvo. Mlad človek le nerad posluša. Mlad človek je kot žrebe: kdor bi tekel za njim in ga hotel ujeti, ga bo le plašil. Mirno čakaj, z ljubeznijo zaupaj mlademu človeku in prišel bo sam in povedel ga boš lahko na pravo pot.

Pri vzgoji mladine pa se držimo načela, da moramo vzgajati mlade apostole. Saj je mladina tako delovna, tako požrtvovalna. Vzbuditi moramo v njej le še stremljenje k popolnosti in pripravljenosti za žrtve. In tako bo postal njen vzor Kristus Kralj, ki je s križem svet odrešil. To vse pa bomo najlažje dosegli, če bomo organizirali mladino. Mladina ima smisel za to. Tako bomo mogli dati mladini občutek občee katoliške zavesti in ji vzbuditi veselje za delo, za Kristusa Kralja. Prav tako kot na sedanjem kongresu, kjer bo toliko src prejelo blagoslov istega Očeta.

Transitus sancti Francisci. Veliki Frančiškovi Križarji že vedo, kaj te tri latinske besede pomenijo. Navadno jih predstavljamo s »Smrt sv. Frančiška«. Pa ni prav, ne po Frančiškovo, ne po katoliško. Če kdo na svetu, je bil sv. Frančišek prepričan, da smrt ni konec, ni uničenje življenja, temveč narobe je res: smrt je konec umiranja in začetek večnega življenja. Morda prav zato je Frančišek z veseljem pričakoval smrt, morda jo je prav za to imenoval in pozdravil kot ljubeznivo sestro, ker mu je bila prehod — transitus v novo boljše življenje. Zato se tudi po frančiškanskih cerkvah spomin Frančiškove smrti tako veselo in slovesno obhaja. Tudi letos 4. oktobra zvečer se je zbrala vsa velika Frančiškova družina k mični in ganljivi pobožnosti. Prostor prav pred oltarjem v prezbiteriju je zavzela samostanska družina. Pred obhajilno mizo na desno so v polkrogu stali Veliki Frančiškovi križarji v viteških plaščih. Na levo ob obhajilni mizi so imele svoje mesto zopet v polkrogu, da je odgovarjalo desnici, Velike sestre sv. Klare. Za njimi pred oltarjem ob klopeh so se postavili mali križarji v svojih uniformah s sulicami in zastavami. Po sredi cerkve pa je bila dolga vrsta malih sestric sv. Klare. Vse po cerkvi pa velika družina tretjega reda.

Pobožnost je vodil ob veliki asistenci ustanovitelj Frančiškove mladine p. Krizostom Sekovanič. Pevci so začeli: »O presveta duša, ob ločitvi katere prihajajo naproti nebeščani, se veseli zbor angelov in slavna Trojica vabi, rekoč: Ostani z nami na veke.« Nato poje samostanska družina psalm, ki so ga peli Frančiškovi bratje ob njegovi smrti. Pri besedah »Izpelji iz ječe mojo dušo . . .«, se je Frančiškova duša preselila v naročje božje. Pri teh besedah redovniki ugasnejo sveče v znamenje, da je ugasnilo zemeljsko življenje našega očeta sv. Frančiška. V spomin smrti asiškega ubožca nato vsi na glas molijo 5 Očenašev, Zdravamarij in Čast bodi . . . Nato pozdravimo sv. Frančiška že v nebeškem kraljestvu z antifono: »Pozdravljen, sveti Oče, luč domovine, vzor manjših bratov, ogledalo

kreposti, pot pravičnosti in vodilo življenja. Pelji nas iz izgnanstva telesa v nebeško kraljestvo.« Nato nadaljujejo prekrasen slavospev Frančiškovega uboštva: »Frančišek ubog in ponižen stopa bogat v nebesa slavljen z nebeškimi slavospevi«. Potem sledi blagoslov s svetinjo našega očeta sv. Frančiška in nje češčenje. Kdor je bil zraven, je moral reči: ganljivo, prekrasno!

J. MAGNUSSEN - P. MARKO. O. M. Cap.:

Življenje kapucinskega br. Jurija

Vse za duše v vicah

Br. Jurij ni delal razlike med ubožci. Kvečjemu to, da se je najrevnejših najprej usmilil. Kako pa naj bi pozabil najrevnejših — duš v vicah? Nikakor! Za nje je nosil vedno s seboj sv. rožni venec in ga molil. Za nje je prisostvoval ali stregel pri sv. mašah. Za nje je veljalo njegovo življenje kot neprestana miloščina trpljenja, postov in spokornih vaj, — ena sama žrtev samoodpovedi vsem udobnostim. Pogosto in radi so se mu ponudili duhovniki, da hočejo opraviti sv. mašo po njegovem namenu. Br. Jurij je vsakega prosil, naj mašujejo za rajne. Od vseh strani so mu prihajale prošnje in naročila svetih maš. To pa zato, ker so videli njegovo pobožno, globoko verno obnašanje v strežbi pri sv. maši. Neredko se je pripetilo, da je ta ali ona oseba naročila sv. mašo s pogojem, da br. Jurij pri njej streže.

Največ denarja za sv. maše je prišlo iz Nemčije. Skrb za njegovo domovino, kjer je toliko krivovercev t. j. protestantov oropanih čistega Kristusovega nauka, mu je pila dušo in srce. Da bi tamkajšnje katoličane obvaroval krivih zmot, kolikor jih jim še ni zapadlo in da bi poživil vero v njih, je pošiljal iz Rima ostanke svetnikov v Nemčijo z dovoljenjem cerkvenih predstojnikov. Domovina se mu je tudi hvaležno izkazala. Nastalo je pravcato tekmovanje. On je pošiljal ostanke svetnikov, domovina pa miloščino za sv. maše in to v tolikem številu, da niso mogli domači patri vseh mašnih intencij opraviti. Morali so jih izročiti tudi drugim duhovnikom.

V kapucinskem redu je od konstitucij predpisano, da morajo samostanski bratje za vsakega rajnega sobrata, ali za očeta, mater kakega sobrata moliti 100 Očenašev. Ker je bil br. Jurij pogosto na zbirci čez dan, ko predstojniki navadno celi družini objavijo take smrtne slučaje, se je bal, da ne bi zvedel za kak tak slučaj. Zato je kratkomalo uvedel v svoj življenski red navado, vsak dan moliti 100 Očenašev za rajne. Kar je začel, v tem je vztrajal. Častiti p. Karol od sv. Gregorja pripoveduje sledeče: »Malo prej ko sem dospel iz mesta Viterbo v Rim, se mi je sporočilo, da je moj uslužbeni brat na smrtni postelji. Takoj sem hitel k njemu. Že so bili okoli postelje duhovniki in zanj molili. Imel je komaj 24 let in je zapustil vdovo z dvema otrokoma. Silno težko mu je bilo umreti in se vdati v voljo božjo radi preostale družine. Z njim sem molil in skušal njegovo dušo pripraviti na ločitev. Čez pol ure po prihodu je zatisnil oči. Zelo pa me je skrbelo, kako je z njegovo dušo, ker se je nekako branil umreti. —

Osem dni potem se mi je zazdelo med spanjem in bedenjem, kakor da vidim brata pred seboj. Na moje vprašanje, kako se mu godi, je odgovoril: »Trpim«. Drugi dan sem maševal v kapucinski cerkvi. Stregel mi je

pri sv. maši br. Jurij. Po maši sva sedela skupaj v samostanski obednici pri zajterku. Povedal sem mu, kaj sem doživel in kako sem brata videl. Vprašam br. Jurija, je-li moj brat v vicah. Nekoliko časa molči. Jaz pa le silim vanj, naj odgovori. Tedaj zakrije obraz, dvigne čez nekaj časa glavo in reče: »Darujte še sv. mašo zanj. V vicah je«. Hvaležen mu obljubim, da bom prihodnji dan za brata maševal, on pa naj mi streže ter daruje zanj sv. obhajilo, ki mu ga bom podelil. Drugo jutro se je vse tako zgodilo, kakor je bilo domenjeno. Prihodnjo noč se mi je zopet brat prikazal ter mi povedal, da je rešen prav kakor po čudežu preblažene Device Marije — in ker sem mu ob pravem času prišel na pomoč. Po zasluženju sv. maše in sv. obhajila br. Jurija pa je oproščen vic. Ko sem to sporočil zjutraj br. Juriju, je rekel: »Hvala Bogu!«

Razne čednosti in čudni dogodki iz življenja br. Jurija.

Br. Jurij častilec svetnikov

O velikih cerkvenih praznikih so opazili sobratje na njem neko izredno veselje in poživljenje. Enako je bil tudi ob dnevih, ko slavi kapucinski red god kakega svetnika, svetnice, veselo razpoložen. Br. Jurij je posebno častil sv. Petra in Pavla. Kajpada je častil z otroško ljubeznijo tudi sv. Frančiška Asiškega, ustanovitelja serafinskih redov. Kljub temu je skazoval posebno češčenje svojemu redovnemu sobratu sv. Jožefu Leonisi, sv. Joahimu, sv. Ani, staršem Marijinim. Zelo rad je stregel pri sv. mašah, ki so bile brane pri oltarju sv. Ane. Kadar je pri bolnikih molil lavretanske litanije, je ob koncu navadno še dodal: »Molimo še en Očenaš in Zdravamarijo v čast sv. Ani«.

Med to molitvijo se je zdelo, kakor bi bil hotel br. Jurij sv. Ano iz nebes priklicati na pomoč. — Še zadnji dan pred smrtjo jo je hotel počastiti. To ljubezen in visoko spoštovanje do Marijine matere mu je gotovo vsadila v srce njegova lastna mati, ki ji je bilo tudi ime Ana.

Večkrat je govoril o sv. Jožefu iz Leonise. Blagroval ga je, da je zaradi Jezusa trpel t. j. nekaj časa visel obešen za roko in nogo. Kos njegovega spokornega biča je skrbno hranil in visoko spoštoval. Sploh je imel svetih ostankov vedno dosti na razpolago. Z njimi je obdaroval tiste, ki so ga za nje prosili. Njegovo zaupanje do križa, ki ga je s seboj nosil, je bilo izredno. Gospod Andreozzi de Angelis pripoveduje: »Spominjam se, da je nekega dne prišel k nam br. Jurij z nekoliko nalomljenim križcem. Moja žena ga vpraša, se mu je li kaj pripetilo ali kaj, ker je križec nalomljen. On pa pojasni kar kratko, da je to storil neki obsedenec, ki je zgrabil za križec, da bi vsega zlomil. Nalomil pa je samo les križa, a ne podobne Križanega. Te besede je izgovoril s posebnim poudarkom. Iz njih je odmevala globoka vernost«.

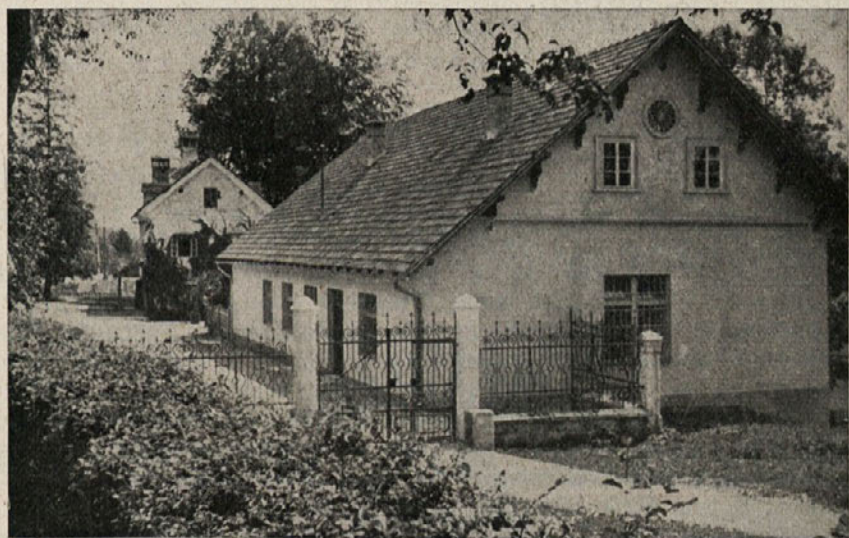
Njegova ljubezen do Marije

Najgotovejši predznak večne izvolitve za nebesa je, ako kdo prav pristrčno in zvesto ljubi in časti Marijo. To velja tudi o br. Juriju. Vsak večer je odmolil prelepe dnevnice Mariji v čast. Skoraj, da se jih je naučil na pamet. Kolikokrat so ga bratje videli z rožnim vencem ali z knjižico Marijinih dnevnic v roki. Kadar je bolnikom stregel, je prosti čas, ko ga bolnik ni rabil, obrnil v molitev rožnega venca. Sploh ga je molitev rožnega venca spremljala do smrti, dokler je le mogel pregibati ustnice. Z veliko pobožnostjo in ganjenostjo je izgovarjal ime: Marija, Mati božja. Zelo

nežno je govoril o njej in jo imenoval svojo mater. Prepričan je bil, da prihajajo vse milosti od Boga po njej. Celo njegov brat Joahim prizna, da mu je še-le br. Jurij prav posebno pobožnost in zaupanje do Marije v srce vsadil. — Vrh stopnic druge spalnice v samostanu je bil postavljen krasen oltar z Marijino podobo. Mnogokrat je br. Jurij nepremično stal pred njim in molil. Nekoč se je izrazil sobratu: »Ko bi vedeli naši kapucini, kolik zaklad imajo tukaj in koliko milosti lahko Marija izprosi prebivalcem samostana, bi se vedno v pobožni molitvi pred njo menjavali.« Najbrže je bil on tisti, ki je po njej dosegel obilo milosti.

Tretjeredna tiskarna na Rocnem

Še le zdaj vam lahko, dragi tretjeredniki, pokažemo dovršeno zunanje lice naše lastne tiskarne na Rocnem. Saj veste, da je to velika in važna zadeva in da ni bilo mogoče vsega v enem dnevu končati. Še le v poletnih mesecih smo tiskarsko poslopje na zunanizlikali.



Skoraj si ne morete predstavljati, da imamo res svojo lastno tiskarno. Saj si je pa tudi težko kaj takega predstavljati. Tiskarna še ni naša! Naša bo takrat, kadar bo brez dolga, kadar bo plačana. Je pa to zadeva celokupnega tretjega reda v vsej Sloveniji. Če bi se vsi zavedali dalekosežnega pomena nove tiskarne, z največjo lahkoto bi bilo kmalu vse poravnano, toliko nas je. Pa nikomur bi se kaj velikega ne poznalo, če bi seveda vsak poslušal prošnjo, poslano vam po tretjerednem glasilu Cvetju.

Za leto 1940. imamo v načrtu izpeljati med tretjeredniki DINARSKO ZBIRKO za tiskarno. Kaj, samo en dinar? Da! Berite še enkrat: SAMO EN DINAR! Nobenemu se to ne bo prav nič poznalo, smešno majhna vsota je to, toda tiskarna bi lahko na ta način z nasmehom plačala 50 do 60 tisoč dinarjev dolga, če bi vsak dal samo en dinar. Vidite, to napravi pravo razumevanje in prava vzajemnost. Kako bomo to DINARSKO ZBIRKO izpeljali, vam bom že o pravem času povedal. Tudi kdaj jo bomo, bom sporočil.

Za danes povem samo tistim, ki ste naročeni na Cvetje; da lahko svoj prispevek za tiskarno pošljete skupno z naročnino za Cvetje. Kar bo več kot 15 dinarjev, bomo zaračunali kot dar za tiskarno. Naročnine seveda ne bomo dvigali, ker vemo, da boste vsi radi priskočili na pomoč, kolikor boste mogli. Kot pa je rečeno: popolnoma smo zadovoljni, če vsak da samo en dinar. Seveda pa s tem ni rečeno, da ne smete več dati. Svobode pa nikomur ne kratimo. Za dobra dela vam nočemo in ne smemo meje postaviti. Na to torej mislite vsi, ko boste začeli pošiljati naročnino za Cvetje. Tretjeredna tiskarna je naša važna zadeva. S tako pristno apostolsko in katoliško ustanovo slovenski tretji red pridobiva na ogledu.

Poleg tega pa se še vedno sprejemajo deleži za tretjeredno tiskarno po 5, 10, 25, 50 in 100 dinarjev. Kdor pa daruje 1000.—dinarjev, postane ustanovitelj tretjeredne tiskarne. Zelo bi želeli in pričakovati bi bilo, da bi tretjeredne skupščine postale ustanoviteljice tiskarne. Zakaj držite denar po blagajnah? Denar je treba spraviti naprej! Ne pozabite še tega, da se na Rocnem bere vsak mesec ena sv. maša za dobrotnike tiskarne!

BIERBAUM — Fr. BRUNO:

(29 . n o v e m b e r)

Serafinski vsi sveti

Stari Tobija je rekel: »Otroci svetnikov smo«. Upravičeno lahko trdijo to zlasti udje treh redov sv. Frančiška. Saj ne primerja zaman papež Klemen V. ustanovo serafinskega očeta »prijetnemu paradižu« in »ljubkemu vrtu«, v katerem rastejo najlepše cvetke svetnikov in zorijo okusni sadovi kreposti, Bogu v čast, sveti Cerkvi v veselje in neumrljivim dušam v zveličanje. Že leta 1688. navaja zgodovinar o. Fortunat Hueber (beri: Huber), doma iz Novega mesta ob Donavi v svojem »Rodovniku serafinskega reda« okoli 6000 svetnikov vseh treh redov in med njimi kar 1500 mučencev! Cerkev časti in priznava 319 sinov in hčera asiškega svetnika in to 52 svetnikov prvega reda, 5 iz drugega reda in 34 tretjerednikov; nadalje 141 blaženih prvega reda, 25 drugega reda, 52 pa tretjerednikov. K tem šteje blizu 600 takih, ki so na tem, da jih bodo kmalu prišteli med svetnike, namreč 232 udov prvega reda, 23 drugega in 335 tretjerednikov. Samo v letih 1900. do 1930. je bilo prištetih med svetnike ali vsaj med blažene 27 udov prvega reda, 4 drugega reda in 11 tretjerednikov. Koliko Frančiškovih otrok pa je takih, katerih svetost in kreposti pozna samo Bog! Da bi tedaj vsem skazali dolžno čast in da bi jih tudi posnemali, je sv. Cerkev dovolila serafinskemu redu lasten praznik Vseh svetih. Praznik naj bi se obhajal istega dne, kot je l. 1223. papež Honorij III. potrdil serafinsko vodilo in s tem tolikim odprlot p k posebni svetosti.

Premišljevanje: O evangelijskem življenju

1. Kaj beremo v začetku evangelija? Sveti Frančišek je izrekel željo, naj bi njegovi otroci živeli in si prizadevali živeti po »načinu svetega evangelija«. Tako so mnogi postali svetniki. Tudi nam naj bo evangelij kažipot. V začetku evangelija beremo: »Mir ljudem na zemlji, ki so Bogu po volji«. (Lk 2, 14.) Vedno bomo grešili in napak ravnali. Vendar pa ni-

koli slabo ne mislimo! Ohranimo vedno dobro voljo! Dobra volja je pot k svetosti! — Daruj Bogu svojo voljo.

2. **Kaj je višek evangelija?** »To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil«. (Jan 15, 12.) Držimo se tedaj Kristusove zapovedi o ljubezni! Ponovimo tisočkrat: Vse naše molitve, vaje, svete maše, sveta obhajila, rožni venci, križevi poti in spokorna dela nič ne veljajo pred Bogom brez ljubezni do bližnjega; šele ljubezen do bližnjega jim da pravo vrednost in svetost. Zato bodimo v ljubezni potrpežljivi, spravljivi, darežljivi in postrežljivi! To je druga pot k svetosti. — Ali si ti že na tej poti?

3. **Kaj je pa konec evangelija?** Ob slovesu je dejal Gospod: Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta«. (Mt 28, 20.) To nam mora vlitati večje zaupanje na Boga. Bog nam pomagaj s svojo milostjo. Bog naj skrbi za nas po svoji božji previdnosti. Bog naj bo med nami v najsvetejšem Zakramentu. Otroško zaupanje nam odpira zaklade božje milosti. Sveti Konrad Parzhamski je dejal: »Mi vse premalo zaupamo. Naše zaupanje mora biti veliko, še večja pa naša ljubezen. Ljubi Bog bo že pomagal. Njegova usmiljenost je brez konca«. — Dobra volja, nežna ljubezen in otroško zaupanje naj ti bodo pot k svetosti. To je »evangeljsko življenje«.

Cerkvena molitev

Molimo. Vsemogočni večni Bog, vedno poveličuješ svojo Cerkev s pisanim sijajem svojih svetnikov in jih podpiraš s svojim mogočnim varstvom. Ker praznujemo zasluženje svetega Frančiška in njegovih blaženih otrok v skupnem prazniku, nam daj, da bomo to življenje uživali brez greha, ono življenje pa v večni slavi. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen



O. STANKO MARIJA:

Ob 100 letnici rojstva ustanoviteljice FMM m. Marije od Trpljenja.

Nad mlado Družbo misijonark Marijinih so se pa znova začeli zbirati črni oblaki. Stari nasprotniki m. Marije od Trpljenja so smatrali ustanovitev rimske hiše naravnost za izzivanje in sklenili, da store vse, da jo uničijo. Ustanoviteljica se je zavedla velike nevarnosti, ki preti

njeni komaj rojeni Družbi, spoznala je pa tudi, da ji sama ne bo kos. Še iz otroških let je v njenem srcu gorel plamen tihe ljubezni do reda ubogih klaris, te sv. Frančišku tako drage ustanove, in zato je bilo samo naravno, da se je po kratkem premišljevanju sklenila zateči pod njegovo mogočno varstvo.

Frančiškanski red je v onem za Italijo in zlasti za Rim burnem času vodil svetniški p. general Bernardin da Portogruaro, mož molitve in dela, preudaren in izkušen v reševanju zapletenih redovnih zadev. Nanj se je m. Marija od Trpljenja obrnila in ga prosila, da sprejme njo in njene redovnice v III. red sv. Frančiška. P. general je prošnjo takoj uslišal. Določeno je bilo, da se sprejem izvrši na god sv. Frančiška 4. oktobra 1882., ko je red praznoval 600 letnico rojstva svojega ustanovitelja. Po želji p. generala je nova, frančiškanskemu redu včlenjena misijonska družina sprejela ime »frančiškanke« k dotedanjemu nazivu »misijonarke Marijine«; njihovo duhovno vodstvo je prešlo v roke frančiškanov. Izročeno je bilo gen. def. P. Rafaelu d'Aurillac; m. ustanoviteljica sprejme tretjeredno ime, ki ga je dobila že pri klarisah, »Marija, žrtev Jezusa Kristusa«; nove FMM naj bodo žrtve za Jezusa, za njegovo Cerkev in za duše ter globice po krotkosti in čistosti življenja.

Na praznik sv. Frančiška je pred slovečim sv. Bambinom (kipom Deteta Jezusa) v znameniti baziliki Ara Coeli na rimskem Kapitolu p. Rafael kot namestnik p. generala sprejel v III. red m. Marijo od Trpljenja in m. Marijo od sv. Veronike. Ko je po sprejemnem obredu dospel p. general sam, je razširil svoj plašč okoli m. ustanoviteljice, kakor da jo vzema pod svoje varstvo rekoč, da s tem dnem pohčerjuje njo in vse njene redovnice, sedanje in bodoče. Za M. od Trpljenja je bil ta dan eden najznamenitejših v življenju.

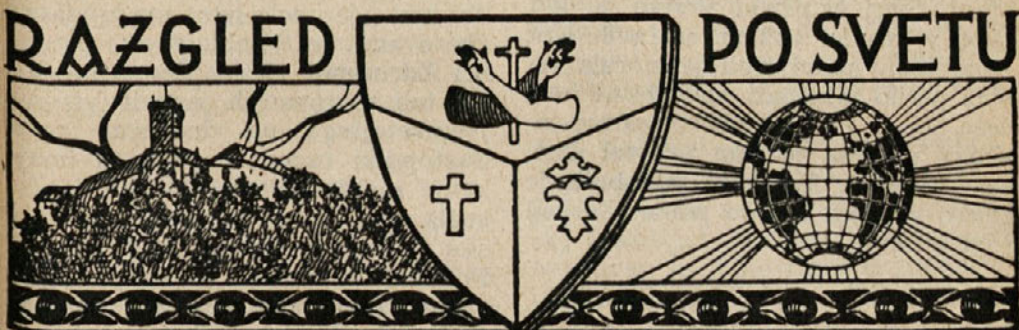
P. general ni takoj objavil afilijacije nove družbe frančiškanskemu redu, temveč je hotel za to dobiti prej soglasje sv. očeta. Ko je Leonu XIII. izročil prošnjo m. ustanoviteljice za sprejem, je papež, ki je bil velik ljubitelj in pospeševalec III. reda, takoj izrazil svoje zadovoljstvo in podelil vsem misijonarkam svoj blagoslov. M. Marija od Trpljenja je na željo p. generala sestavila še izčrpno poročilo o postanku svoje ustanove. Ko ga ji je p. Bernardin vrnil, je izjavil: »To je resnica in mora zmagati!« Takoj nato ji je dal dovoljenje, da sme javiti svojim hčeram v Ootacamundu v Indiji, v Rimu in Châteletsu veselo novico: odslej morejo biti sprejete v III. regularni red sv. Frančiška, ohraniti pa ves dosedanji način življenja kot misijonarke po svojih konstitucijah, ki ostanejo nespremenjene, mlado in neizkušeno misijonsko organizacijo pa morejo odslej nasloniti na eno največjih družin sv. Cerkve.

Na praznik Brezmadežne, patrone serafinskega reda, dne 8. decembra so vse redovnice stopile v III. red, ki je tako dobil novo zelenečo vejo, in je kmalu postala ponos in kras mogočnega drevesa frančiškanske družine.

* * *

Medtem je z vso silo izbruhnil vihar, ki se je že dolgo pripravljajl proti mladi misijonski družbi. M. ustanoviteljica je v tem najbridkejšem času svojega življenja pokazala, da po pravici nosi ime »Marija, žrtev Jezusova« in je vdana kakor žrtveno jagnje prenašala vsa natolcevanja in klevete proti svoji osebi. V težkem boju ji je zvesto stal na strani p. Bernardin da Portogruaro, ji svetoval in jo branil; pogosto je celo sam sestavljal pisma, ki jih je morala odgovarjati in se smehlja je imenoval

»minutante« frančiškank misijonark. Nasprotniki so zahtevali, naj m. ustanoviteljica odstopi, toda p. general, ki je poznal njihove namene, ji je naročil odgovoriti, da tudi Kristus ni stopil s križa, četudi so ga njegovi sovražniki pozivali, da to stori, temveč je ostal na njem, dokler ga niso s križa sneli. Ona ostane razpeta na križu svoje visoke odgovornosti, dokler je višja oblast ne odstavi. — Veliko oporo je imela tudi v svojem duhovnem voditelju p. defin. Rafaelu, ki jo je neprestano bodril in je vlival novega poguma. Marsikdo bi bil na njenem mestu obupal in se umaknil, toda junaška žena, je kot prava »mulier fortis« vzdržala zupajoč trdno v pomoč božjo in pravičnost najvišje cerkvene oblasti.



P. HUGO:

A) SPLOŠNI

Kardinal Mundelein umrl.

Dne 2. okt. je vso Ameriko in tudi ostali katoliški svet osupla vest, da je v Chicagi umrl od kapi zadet tamkajšnji nadškof, Jurij Viljem kardinal Mundelein. Saj je bil cerkveni knez svetovnega slovesa. Čeprav je bil sin preproste njujorške perice, je bil kot rojen aristokrat in diplomat, ki se je znal uveljaviti v najvišjih cerkvenih in političnih krogih. Pri rajnem papežu Piju XI. je užival velik ugled. S sedanjim ameriškim predsednikom Rooseveltom je bil osebni prijatelj. V svojih načrtih je bil velikopotezen, pa tudi železne volje, da jih je izpeljal. Svetovna priča temu je zlasti doslej največji mednarodni evharistični kongres v Chicagi l. 1926. Značilna je njegova izjava, da rajši reši zanemarjenega otroka s ceste, kot bi si zgradil mogočno katedralo. Chicška stolnica namreč ne odgovarja veličini chičaške nadškofije s kardinalskim sedežem. Mi Slovenci smo

z njim veliko izgubili. Zakaj, on je zadnje čase sprejel pobornišтво za beatifikacijo našega Barage. Bati se je, da bo ta zadeva zapadla zopet prejšnjemu mrtvilu.

Ob 25 letnici smrti Pija X.

Da, 20. avgusta je minilo 25 let, kar je po izbruhu svetovne vojne od žalosti zastalo srce svetniškemu Piju X. Njegove beneške ovčice so pod vodstvom svojega nadpastirja za to priliko pohitele v Rim na njegov grob. Znova so prosile njegovega naslednika Pija XII., naj pospeši njegovo proglasitev za blaženega. V svojem nagovoru jim je on dejal, da je to njegova lastna srčna želja, katera uresničenje bi rad dočakal in bi bil sam najbolj srečen, če bi mu bilo dano mu priznati oltarsko čast.

Papež ubogih.

Pod tem naslovom je znan papež Pij X., svetega spomina. Da ga je zaslužil, pričajo njegova junaška dela krščanskega dobrodela, katerih

spomin so ob 25 letnici njegove smrti znova osvežili. Dr. E. Reisch nam v nemški »Caritas« poroča nekaj prav zanimivih dogodkov, ki krožijo o njegovi dobrodelnosti. Ko je bil še ubog kaplan, pravijo, da je njegova žepna ura več časa ležala v zastavljalnici, kot v njegovem žepu. Če revežu ni imel kaj dati, je uro zastavil. Kot župnika ga je nekoč njegov škof hudomušno posvaril, naj vsaj čolnička za kadilo nikar ne zastavi. Svoj škofijski prstan je kot škof v resnici enkrat zastavil. Kot beneškemu patrijarhu je morala sestra perilo zaklepati, sicer bi ne imel česa obleči. Za časa silovitega mesinskega potresa je sam prevzel skrb za 500 sirot. Takih in podobnih je znano o njem še vse polno. Zasluži čast oltarja.

Novomašnik — kraljev potomec.

Irski jezuit - novomašnik, Rev. Karl O'Connor, ki je bil letos v svojem 33. letu posvečen, je zadnji moški potomec nekdanjih irskih kraljev tega imena. Zato mu pristoja naslov »O'Connor Don« to je »Najplemenitejši O'Connorjev«. Zadnji irski kralj te dinastije je bil Turlough O'Connor, ki je vladal od l. 1106. — 1156. p. Kr. O'Connor je njegov naravnostni potomec in kot rečeno — zadnji svojega rodu.

Orjaški Marijin spomenik.

V francoski vasici Mas Rullier nedaleč od mesta Lyona so na razvalinah nekdanje rimske trdnjave postavili orjaški kip Matere božje presv. Srca. Visok je 32.60 m. Tehta pa 1500 ton. V svojem podnožju ima malo kapelo. Baje je to najvišji Marijin spomenik na svetu.

Bodo nanovo »kanonizirani«.

Angleška vlada je kupila — kje in od koga, poročilo ne pove — šest ladij, ki jih bo porabila za odstranitev min in zasledovanje podmornic. Vse te ladje so imele razna svetniška imena. A ta so se mornariški upravi

zdelo prepobožna. Zato so ladje prekrstiti. Dali so jim razna rastlinska imena. Katoliški list »Universe« je to prekrstitev s finim sarkazmom ošvrknil. Zapisal je: Ti dekanonizirani svetniki bodo najbrž kmalu nanovo »kanonizirani«. Se razume, da je mislil na kanone.

Pravi apostol miru.

Mednarodno združenje katoliških akademikov, »Pax romana — Rimski mir«, je imelo letos svoja glavna zborovanja v Washingtonu, prestolici Združenih držav Sev. Amerike. Pri teh zborovanjih je tudi češčenje Najsvetejšega na dnevnem redu. Zastopniki raznih narodnosti imajo svoje molitvene ure. Ko jih je dosegla vest, da sta si Nemčija in Poljska v vojnem stanju, so bili ravno Poljaki na vrsti za češčenje. Štirje nemški zastopniki so se jim ponudili, da hočejo skupaj z njimi moliti Kralja miru in ga prositi, da bi skoraj zopet razpel nad obema narodoma mavrico miru.

Ogromen duhovni šopek.

Zadnjih par let se je v katoliški Ameriki silno razmahnila devetdnevna na čast Žalostni Materi božji. Tisti, ki morejo, jo opravljajo skupaj v to določeni cerkvi. Drugi se je udeležujejo doma ob radiju. Število njih, ki jo opravljajo je naraslo na 700.000. Za letošnji praznik Žalostne Matere božje so jo vsi opravljali za mir in jo kot duhovni šopek poklonili sv. očetu.

Smrt Mussolinijevega rešitelja.

V Como, ob Gardskem jezeru, je umrl duhovnik Don Francesco Readelli, star 54 let. Njemu se ima morada Mussolini zahvaliti za življenje. Na kraški fronti je bil ranjen. Drobec razletele granate ga je ranil. Don Readelli je poskrbel, da so ga porabrali in odnesli na varno, kjer so mu izlečili rano. Gotovo se ga je hvaležno spomnil, ko je zvedel o njegovi smrti.

Tudi pri nas bo potrebno.

Zadnje čase so za vsak slučaj tudi pri nas začeli resno misliti na zaklonišča pred napadi iz zraka. Na duhovno pomoč žrtvam za take slučaje pa ne vem, če se je kdo spomnil. Na Angleškem so tudi to lepo uredili. Duhovniki, katere bodo škofje določili za to duhovno pomoč, se bodo smeli prosto gibati po ulicah. Da jih varnostni organi ne bodo nadlegovali, bodo imeli na roki trak sinje barve z belim križem. Če bo nevarnost resnejša, bo treba tudi pri nas na to misliti in pravočasno urediti.

B) REDOVNI

Protector našega reda umrl.

Kardinal-škof, Albert Angel Dolci, protector našega reda, je umrl v svojem rojstnem kraju Civitella d'Angliano, kjer je bil na počitnicah. Bil je v 72 letu. Za seboj je imel sijajno kariero. Z 32 letom je postal škof v Gubbio. Štiri leta za tem je bil imenovan za naslovnega nadškofa, čez pet let pa za pravega nadškofa v Amalfiju. Po izbruhu svetovne vojne je bil poslan za apostolskega delegata v Carigrad. L. 1923. pa je bil imenovan za apostolskega nuncijskega v Bukarešti. Deset let pozneje je postal kardinal, čez tri leta potem pa kardinal-škof. Po smrti kardinala Cerrettija ga je rajni sv. oče imenoval za protectorja našega reda, s katerim je bil že od mladih nog tesno zvezan. Obenem je bil protector še več drugih sesternih kongregacij. V hvaležen spomin je za rajnega protectorja v vsakem samostanu našega reda slovesna zadušnica.

Naš redovni general ponesrečil.

Iz Rima smo dobili poročilo, da je naš redovni general postal žrtev avtomobilske nesreče, a hvala Bogu ne smrtna žrtev. To poletje je šel v Španijo na uradno vizitacijo tamkajšnjih redovnih provincij in obe-

nem na očetovski obisk svojih tako težko preizkušenih sinov. Na njegovih številnih in dolgih potih z avtomobilom ga je zadela nesreča, katere podrobnosti nam niso še znane. Le to nam je bilo sporočeno, da je bil preč. P. general od razbite šibe po obrazu močno razmesarjen. Vendar ne tako, da bi izgubil vid. Se je sicer že vrnil v Rim, a je še v zdravniški oskrbi. Njegov namestnik, ki nam je nesrečo sporočil, prosi, naj se Bogu zahvalimo, da ni bilo še kaj hujšega. Ta prošnja velja tudi tretjerednikom, ker je on naš skupni oče.

P. Gabrijel — duhovni svetnik.

Ob priliki srebrnega mašniškega jubileja je bil mariborski frančiškanski gvardijan p. Gabrijel Planinšek imenovan za duhovnega svetnika lavantinske škofije. Lavantinski vladika škof dr. Tomažič mu je dal s tem priznanje za njegovo požrtvovalno delo v dušnem pastirstvu. Vnetemu voditelju mariborske tretjeredne skupščine k odlikovanju iskreno čestitamo.

Nekaj domačih sprememb.

P. Ernest Jenko, ki smo ga vam zadnjič kot jubilanta predstavili, se je moral po ukazu zdravnikov odpovedati svoji službi gvardijana v Brežicah in sploh vsaki drugi službi, če noče popolnoma oslepeti. Na njegovo mesto za gvardijana v Brežicah je bil izvoljen dosedanji samostanski vikar, preč. p. Konstantin Urankar. Njegov brat preč. p. Aleksander Urankar je pa gvardijan v Lemontu v Ameriki. Tedaj dva rodna brata gvardijana iz ugledne železničarske in tretjeredne družine, ki zdaj biva v Laškem. To je nekaj redkega. Za vikarja v Brežicah je bil imenovan preč. p. Ferdinand Zajec. Več bratov je bilo pa poklicanih k vojakom.

Hrvati hočejo svojega svetnika.

Hrvati bodo meseca novembra pod vodstvom svojega metropolita, prevz. g. dr. Alojzija Stepinca, ro-

mali v Rim, prosit sv. očeta, da bi l. 1941. proglasil za prvega hrvaškega svetnika, šibeničana bl. Nikolaja Taveliča. Bl. Nikolaj je bil frančiškan. Živel je v drugi polovici 14. stoletja. Najprej je bil 12 let misijonar v Bosni. Potem je šel za misijonarja v sveto deželo. V svoji prekipavajoči gorečnosti za razširjenje sv. vere je 11. novembra 1391. šel kar v mohamedansko mošejo in tam začel oznanjati Kristusa. Seveda so ga takoj zgrabili, in ga vlekli ven in s sabljami kratkomalo razsekali. Papež Leon XIII. je potrdil njegovo češčenje, kot mučenca. Zadnje čase pa so se Hrvati zavzeli za njegovo razglasenje svetnikom. Z vso vne- mo so poprijeli. Po vseh hišah, pravi- jo, mora biti njegova slika. Po vseh cerkvah njegov oltar, ali kip, ali vsaj slika. V tej gorečnosti so nam lahko za zgled pri delu za bea- tifikacijo našega Barage in Slomška. Seveda mora biti naš način njunega češčenja zaenkrat malo drugačen, ker še ni potrjeno od sv. stolice.

Francišskani v Jugoslaviji.

Francišskani so v Jugoslaviji iz- med vseh redovnikov najmočnejše

zastopani. Imajo 6 redovnih provin- cij z 61 samostani, 241 redovnimi re- zidencami, 721 patri, delujočimi v provincijah, ter 82 delujočimi izven provincij, v misijonih in drugih služ- bah. Duhovski naraščaj šteje 280 klerikov študentov in 50 klerikov no- vincev. Oskrbujejo 300 župnij s 700.000 dušami, približno šestino vseh katoličanov.

Francišskani v Turčiji.

Francišskani so že zgodaj prišli v sedanjo turško prestolico. L. 1220. so se prvič tam naselili in postavili temelj »vzhodni provinci«. Njih prvotni sedež je bil pri Marijini cer- kvi v beneški četrti. Toda radi odpo- ra ljudstva proti latincem, so se mo- rali l. 1307. umakniti od tam v pred- mestje Galata. Tu je bilo potem do današnjega časa središče latinskega krščanstva. Francišškanski provin- cial je bil večkrat apostolski vikar. Od l. 1905. je ta latinski misijon pod pokroviteljstvom italijanske vlade. L. 1913. je dobil novo veličastno cer- kev, ki je l. 1932. postala bazilika. Tu je središče vseh manjših franči- škanskih misijonov v Turčiji in Gr- čiji.

P a x

et bonum!



Mir in

vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj do- volj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubez- nivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi

vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko pre-skrbljen!«

Gla v n i p o g o j i za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda in se zavezati, da vanj stopi tekom dveh let;

2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od do-brote bližnjega;

3. ne sme biti star 40 let;

4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasni-la, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda«, v Ljubljani, Franciškanska pasaža. Osebno pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

Mnogo jih je, ki izprašujejo, če je zdaj, ko so se v ljubljanskem sa-mostanu izvršile spremembe, tudi Podporni odsek III. reda v nevarnosti.

Na to odgovarjamo, da ni za Podporni odsek III. reda nobene ne-varnosti. Že leta 1934. je bila v ta namen ustanovljena stavbna zadruga »Mirni dom«, ki je sprejela v varstvo in uporabo vse imetje Podpornega odseka III. reda. Stavbna zadruga je pod državnim nadzors-tvom, kakor kaže v preteklih mesecih v »Cvetju« priobčeno poročilo revizorja in o obnem zboru.

Kljub izpremembam v ljubljanskem samostanu je denar pri Pod-pornem odseku III. reda prav tako varno spravljen, kakor preje. Odkar je ustanovljena stavbna zadruga »Mirni dom«, je p. Angelik pač še pisal članke v »Cvetje« in je od tistih, ki ne morejo drugače med tednom pri-ti, ob nedeljah po popoldanski pobožnosti sprejemal v župnijski pisarni mesečne prispevke za Podporni odsek. Vodstvo Podpornega odseka in vsa odgovornost za njegovo imetje pa je že peto leto v rokah upravnega odbora stavbne zadruge »Mirni dom«, ki bo to imetje čuval z vso vestnostjo.

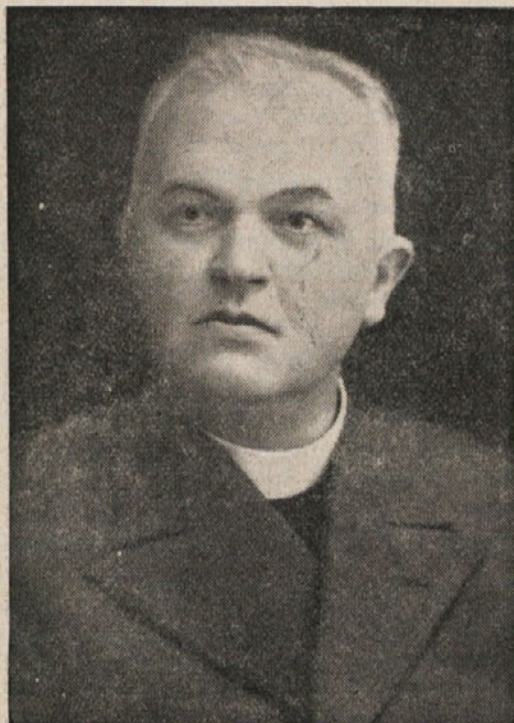
V nevarnosti bi bil Podporni odsek III. reda, ko bi bila njegova var-nost odvisna od posameznih oseb ali celo njihovih služb. Kajti osebe pri-hajajo in odhajajo. Še bolj od danes do jutri so njihove službe, posebno v našem redu. To bi bila pri vsej poštenosti in vestnosti osebja slaba ga-rancija za ustanovo, ki je preračunana za stoletja. Zato smo ji dali tra-žen, soliden temelj, ki daje boljšo garancijo, kot menjajoče se osebe. Tu-di ako bi bodočnost pokazala potrebo kake spremembe pri ustanovi sa-mi, bo za odgovorno upravo varno naloženega premoženja najvišja in najsvetejša postava.

Podporni odsek III. reda ni kaka čifutska ustanova, ki bi se brezve-stno igrala s pristradanimi sadovi žuljev delovnega človeka, ampak je krščanska ustanova, otrok ljubezni je do teh trpinov, da bi jim ne bilo treba težkih src gledati v že itak temne zarje onemoglih let. Igrati se s prihranki teh mučencev krivičnega socialnega reda, bi bilo po naši krščan-ski vesti vnebovpijoči greh.

Zato vas prosim, zamašite že enkrat in enkrat za vselej svoja uše-sa raznim čvekavim ali zlohotnim klevetarjem, ki vam hočejo vzbuditi nezaupanje do te vaše podporne organizacije, katere pomen in dobroto boste šele takrat prav spoznali, ko se bo kot usmiljen Samarijan ljubeče sklonila nad vami, onemoglimi in zapuščenimi ob cesti življenja.

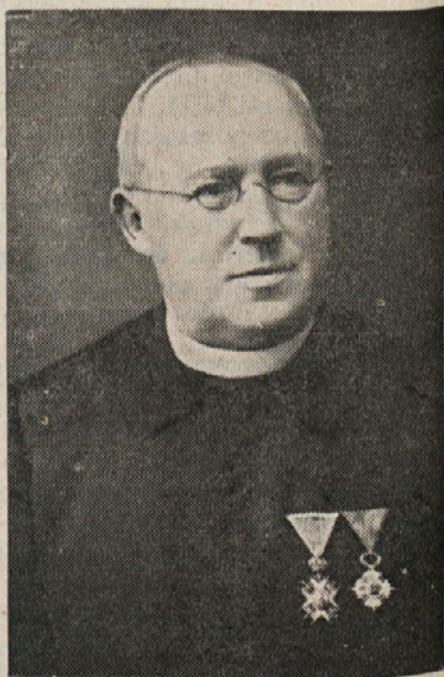
In naj molijo za mrtve . . .

(Sv. Frančišek As.)



† **Župnik Janko Cegnar.** Dne 9. sept. je v Ljubljani v trnovskem župnišču umrl mestni župnik preč. g. Janko Cegnar. Farane je zajela globoka žalost ob izgubi skrbnega in vnetega dušnega pastirja. Pa ne samo trnovske vernike, vse je pretreslo, ko smo izvedeli za novico njegove smrti, zlasti pa one, ki jim je bil kdaj vodnik in pastir. Rajni gospod je z največjo vnemo in natančnostjo opravljal svoje duhovniške dolžnosti. Daleč naokoli je bil znan kot odličen cerkveni govornik. Bil je vedrega značaja in silno ljubezniv. Nasprotnika ni imel. Kot vesten tretjerednik je po našem očetu sv. Frančišku podedoval ljubezen in usmiljenje do siromakov in vsakemu rad pomagal. R. I. P.

† **Dekan Ferdinand Erker.** V Kočevju je 13. okt. umrl tamkajšni dekan in častni kanonik g. Ferdinand Erker. Njegovo največje življensko delo je veličastna kočevska farna cerkev. Pokojni gospod je bil Nemeč, pa je seveda popolnoma obvladal slovenski jezik, saj je v mladih letih kaplanoval v Šofji Loki in v št. Vidu pri Ljubljani. Zadnja leta se je popolnoma odmaknil javnosti in se je v molitvenem življenju lepo pripravil na smrt. V tretji red je stopil kot novomašnik 1. 1890. in bi bil drugo leto z mašniškim obhajal tudi tretjeredni zlati jubilej. Obhajal ga bo pri svojem očetu sv. Frančišku v nebesih.



Bogat zaklad



Serafinski rožni venec

Izdelali smo posebni zvezek, ali brošurico o serafinskem sv. rožnem vencu z naslovom »Bogat zaklad«. Mnogi so si tega pouka o serafinskem sv. rožnem vencu želeli, da bogat zaklad ne gre v izgubo. Brošurica se lahko dobi pri upravi Cvetja in stane komaj 50 par. Ker je na molitev serafinskega sv. rožnega venca razpisan popolni odpustek, bo mnogim tretjerednikom dobro prišlo kot nadomestek za vesoljno odvezo, kjer se ta ne deli javno. Odpustek tudi ni vezan na kraj, torej lahko serafinski sv. rožni venec molimo kjerkoli.

V brošurici je natančno navodilo, kako se moli in kakšne odpustke dobimo. Tretjeredniki sezite po tem zakladu! Pošiljamo jih samo po 10 skupaj, drugače imamo zgubo s poštnino. Saj jih boste lahko razpečali, ker so tako po ceni. — V knjižici je tudi pesem o serafinskem sv. rožnem vencu z notami.

Sveto pismo: Ali ga ima vsak tretjerednik, da se lahko s pomočjo njega pogloblja v delovanje in čudeže božjega Sina? Slovenci smo dobili lično izdajo sv. pisma nove zaveze. Izgleda kot molitvenik. Ravno kar je izšla druga izdaja »Apostolskih listov in Razodetja«. Broširana knjiga stane 8.— din, v platno vezana pa 12.— din. Ravno toliko stane tudi prvi del sv. pisma nove zaveze »Evangeliji in Apostolska dela«. Oba dela skupaj — ves novi zakon pa stane: v platno vezan 22.— din, v usnje vezan pa 48.— din. Knjigo vseh knjig, sv. pismo, iskreno priporočamo.

Naročniki Cvetja! Bliža se čas, ko bo treba poravnati zopet naročnino! Storite to vestno in brez odlašanja. Mnogi ste zaostali z naročnino za leto 1939. Poravnajte dolgove! Naročniki, preberite članek o »Tretjeredni tiskarni« na strani 343.

Pridobivajte novih naročnikov!

Poleg darov boste tiskarni najbolj pomagali z novimi naročniki. Vsaj polovico tretjerednikov bi moralo biti naročenih na Cvetje. Letos je bila dobra letina in ste spravili marsikak dinar. Skušajte se Bogu hvaležne skazati, in podprite svoje tretjeredno glasilo!

DAROVI

Za Armado sv. Križa: po 10 din; Kralj Marija; po 5 din; Neimenovana.

Darovi za tiskarno: po 2 dolarja; Mrs. Levstik Frances; po 10 din; Župni urad Zgornji Tuhinj, Zdolec Marija, Neimenovana po vratarju; po din 5.50; Matvoz Magdalena; po 5 din; Šket Cecilija.

ANTON SFILIGOJ

LJUBLJANA - Frančiškanska ulica 1
Poleg frančiškanske cerkve



ima veliko izbiro **jaslic** v veličinah
5, 7, 9, 12, 15 in 20 cm

*

Imam tudi jaslice v vel. 30 in 40 cm iz mavca

*

Dobijo se kompletne garniture od 80 Din
in posamezni komadi od 5 Din dalje

*

Lepe božične razglednice od 50 par naprej